VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

THE PIONEER

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Keskiviikkona, elokuun 15 p. — Wed., August 15 ORGAN OF THE F.A.L.D. — UNITED PRESSIN UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SATURDAY & SUNDAY — EST. 1505 52:n vuosikerta - Volume LII — No. 159 — 1956

Stevenson ei voita sanoi Harry Truman dem. konventiossa

RAYBURN SANOI PRESIDENTTI EISENHOWERIN PELAAVAN VAARALLISTA PELIÄ ULKOMAAPOLITIIKASSA

CHICAGO — Demokraattipuolueen konventio on kestänyt kaksi päivää, jolla ajalla on pidetty puheita, syytelty hallitsevaa puoluetta ja hallitusta, istuttu komiteain kokouksissa ja valmistettu vaaliohjelmaa sekä etsitty kannatusta tulevalle presidentin ehdokkaalle

Kohokohtana eilisessä konventiossa oli entisen presidentin Harry Trumanin lausunto, jossa hän julkisesti ilmoitti, ettei Adlai Stevenson voita ensi syksyn vaaleissa, jos hänet asetetaan ehdokkaaksi. Tosin hän sen sanoi sanomalehtimiehille, mutta nehän tekevät asian julkiseksi erikoisen kiireellisesti.

Truman kiukuttelee

Mr. Trumanin sanotaan olevan Stevensonin nähden yhtä kiukkuinen kuin hän oli kerran washingtonilaisille musiikkiarvostelijoille, jotka arvostelivat hänen tyttärensä laulamista. Mr. Truman kutsui muutaman sanomalehtireportterin, joille hän ilmoitti mitä hän Stevensonin voiton mahdollisuuksista ajattelee.

Tämä iäkäs, mutta peppiä täynnä oleva ex-presidentti lausui olevansa varma siitä, ettei Stevenson saa puolelleen useamman valtion kannatusta kuin viime vaaleissakaan, jolloin häntä kannatti yhdeksän valtiota.

Mr. Trumanin pahalla tuulella olemiseen on useita syitä, mutta suurin syy on se, ettei hänen sanoilleen anneta täyttä arvoa. Edustaja toisensa perään ilmoittaa kannattavansa Stevensonia. He sanovat Trumanille hänen olleen suuren presidentin, mutta siihen sitten asia päättyy ja Stevenson on päivän merkkihenkilö. Yksinpä Mainen edustajistokin kallistuu Stevensonin puolelle. Mainen kuvernööri Muskie sanoi kantavansa Stevensonin nappia rinnassaan koko konvention ajan.

Rayburn arvosteli hallitusta

Kongressin edustajahuoneen puheenjohtaja, Sam Rayburn, arvosteli ankarasti presidenttiä ja hänen hallitustaan huonosta ulkomaanpolitiikan johtamisesta. Mr. Rayburn sanoi presidentin pelaavan vaarallista peliä ja asettaa vakavaan vaaraan amerikkalaisten elämän, tulevaisuuden ja kunnian.

Probleemeja ei ratkaista "bluffauksella", diplomaattisilla tempuilla ja kohtelemalla tylysti henkilöitä, joita tarvitsisimme liittolaisiksi mukaamme.

Valtiosihteeri Dullesin hän sanoi ainakin kolme kertaa johtaneen maan sodan partaalle ilman kongressin siitä mitään tietämättä. Näyttää myös siltä, että valtiosihteeri olisi ollut erikoisen ylpeä tällaisesta toimenpiteestä.

Mr. Rayburn kosketteli myös nykyisen hallituksen "give-away" politiikkaa, Dixon-Yates tapausta ym. nykyisen hallituksen aikana tehtyjä luonnonrikkauksien yksityisille luovuttamisia.

Maanviljelysväestön tulojen hän sanoi vähenneen viidellä biljoonalla dollarilla nykyisen hallituksen aikana. Se tarkoittaa $800 tulojen vähennystä jokaista farmariperhettä kohtaan. Samoin tuhannet itsenäiset liikemiehet ovat joutuneet seinää vastaan, kun taas "Madison Ave. johtajat" käärivät ylimääräisiä voittoja yleisen hyvinvoinnin kustannuksella.

Suhde työläisiin

Puheenjohtaja Rayburn jatkoi syyttelyjään pitkin puhettaan. Republikaanipuolue ei ole muuttanut kantaansa työväestöön nähden viimeisen kymmenen vuoden aikana. Republikaanien mielestä kansan auttaminen, huomautti puhuja, on "hiipivän sosialismin" edistämisä. Yhteiskunnallinen turvalaki, työttömyysvakuutus, vanhuusvakuutus, sokeain ja raajarikkoisten avustaminen kuulemma johtaa sosialismiin. Jos nämä kuuluvat sosialismin edistämistoimenpiteisiin, jotka demokraatit panivat alulle, niin silloin republikaanit ovat syyllisiä sosialismin edistämiseen pitämällä edellämainitut toimenpiteet voimassa.

500,000 saksalaista 'mielenosoituksessa'

FRANKFURT, elok. 13 p. — Enemmän kuin puolimiljoonaa saksalaista protestanttia saapui täällä pidettyyn "uskonnolliseksi mielenosoitukseksi" nimitettyyn kirkkojen juhlaan. Näistä oli Itä-Saksasta, kommunistien alueelta tulleita 25,000.

Juhla pidettiin entisellä käyttämättä jätetyllä lentokentällä kaupungin ulkopuolella. Vallitsevana oli sovinnollisuuden ja toivon henki. Tietäen hyvin, miten venäläisen vyöhykkeen asukkaat kärsivät jäännistään eroon Saksasta ja saksalaisuudesta, miten katkeria he ovat kommunistien hallitukselle, kokous painosti mieliin pysymistä kaidalla tiellä, lujina uskossa ja toivossa, että uusi päivä voi muuttaa jolloinkin olosuhteet paremmiksi. Henkistä siltaa Itä- ja Länsi-Saksan välillä on pidettävä yllä, sanottiin.

"Suezin kanava miljoonan mailin etäisyydessä"

Brittiläisten lehtien edustajat antavat kuvauksensa Chicagon konventionista

LONTOO — Chicagoon demokraattien konventionia seuraamaan saapuneet brittiläiset sanomalehtimiehet näkivät ensilsilmäyksellä,että sodanvaara Suezin kanavakiistan takia on unohtunut ja hukkunut "hulluttelun ja ilonpitoon".

Don Iddon, konservatiivisen Daily Mailin kirjeenvaihtaja, lausuu toivomuksen, että tämä olisi "viimeinen sirkus presidentin nimityskonventionissa". Iddon sanoo intiaaneiksi pukeutuneiden naisten ja miesten esiintyneen Averell Harrimanin hyväksi ja ihanien neitosten heilutelleen voimalausejulisteita Adlai Stevensonille. "Se on ilveilyä, ei huvittavaa", hän sanoo, lisäten:

"Suez tuntuu olevan miljoonan mailin etäisyydessä. Eräs delegaatti sanoi minulle: 'Suez ei ole Panama ja . . . niin. . . tiedättehän, nättthän tämän vaalivuoden.' Jolloinkin, uskoakseni, joku järjestää paremman menetelmän presidenttiehdokkaan nimittämiseksi."

Rene MacColl, London Daily Expressin edustaja keskittää tulensa sivunähtävyyksiin, erikoisesti ihaniin neitosiin. Ihanat neitoset sairaanhoitajattarien puvuissa "syyhyävät" saadaksen antaa polioruiskeen deligaateille. Hän oli kysynyt eräältä kauniilta neitoselta, miksi hän suosii Stevensonia. "Gee, sitä en tiedä", oli tyttö vastannut. MacColl kertoi brittiläisille lukijoilleen, että "tämä jättiläismäinen helmotanssi" oli menettänyt entisen alkuvoimaisuutensa syystä, että "TV oli kurkkimassa joka paikassa".

Margaret Cruickshank, liberaalisen News Chroniclen edustaja, käsiteli Trumanin aherrusta Harrimanin hyväksi. "On jonkin verran yllättävää että niin vanha tekijä ja pelaaja kuvittelee voivansa estää Stevensonin nimityksen." Hänen mielestään Harriman ei ole puoleensavetävä.

Manchester Guardian kirjoittaa, että Trumanin kannatus Harrimanille saattaa merkitä äänien menetystä äänestyksessä. "Mr. Truman ei ole heittänyt hattuansa, vaan ilotulitusraketin kehään." Lehti jatkaa: "Jossain tämän metelin seassa Trumanin korvaan on ehkä kuulunut huuto, 'Give 'em hell, Harry'. Hänpä siis tuli taistelemaan konventionin näyttäessä antavan kannatuksen Stevensonille."

Timesin kirjeenvaihtaja kertoo ettei demokraateilla ole "varmaa ideaa ohjelman vaihtoehtoisuudesta; Amerikassa oppositio, toisin kuin Britanniassa, rajoittuu kritisointiin kun ei ole kiinteysvoimaa. Demokraattien täytyy olla varovaisia ulkopoliittisen ohjelman suhteen heidät kun on leimattu "sotapuolueeksi" — jonka aikana on käyty kolme suurta sotaa.

Yhdysvallat ja Etelä-Amerikan maat yhteistoiminnassa

WASHINGTON — Yhdysvallat aloittivat suunnittelujen teon yhteistyöstä läntisellä pallonpuoliskolla olevien maiden kanssa atomienargian käyttämistä sähkövoiman y.m. yhteisten tarvikkeiden valmistelussa. Valtiodepartementti on lähettänyt kutsun kaikille Etelä-Amerikan tasavalloille valita edustajansa tätä työtä suunnittelevaan komiteaan.

Presidentti Eisenhower tällaista yhteistyötä esitti hiljattain pidetyssä Panaman kokouksessa, jossa kaikista tämän pallonpuoliskon maista oli edustajia. Mr. presidentin mielestä suunnitelma voi johtaa yhteistyöhön taloudellisella, yhteiskunnallisella ja teknillisellä alalla.

Kutsu on lähetetty kahdellekymmenelle maalle ja julkaistiin tiedonanto maanantaina. Kokouksen ajasta ei ole vielä päätetty, mutta oletetaan kokouksen alkavan muutaman viikon kuluttua. Tri Milton Eisenhower, presidentin veli, on valittu edustamaan Yhdysvaltoja edellämainitussa kokouksessa.

Multapankista hyötyvien on tehtävä sopimus

WASHINGTON — Maanviljelysdepartementin taholta huomautetaan, että talviviljan kasvattajien on tehtävä sopimus maanviljelysosaston kanssa syyskuun 21 päivään mennessä, jos aikovat saada korvausta multapankin rahastosta ensivuoden ajalla. Avustusta maksetaan farmareille siitä osasta maata, jonka he jättävät viljelemättä. Maanviljelyssihteeri sanoi tiedon annetun sen vuoksi, että maanviljelijät voivat suunnitella talvisesonki viljelystään, jonka aloittaminen ei ole enää kaukana.

Kuluvan vuoden aikana maanviljelijät suostuivat jättämään kesannolle viljelysmaitaan 5,078,385 eekkerin alan, josta hallitus hyvittää farmarelta $39,612,190 summalla. Tällaisia maanviljelijöitä on kaikkiaan 94,944.

Yksityiskohtia ei ole vielä ensi vuoden pumpulin, riisin, maissin, tupakan ja pähkinäin kasvatuksesta julkaistu.

Moskova kieltää jenkkien pidätyksen

MOSKOVA — elok. 14 p. — N-liiton täkäläiselle Yhdysvaltain lähettiläälle ojennetussa vastausnootissa jyrkästi kielletään, ettei N-liitto ole pidättänyt eikä pidä hallussaan amerikkalaisia lentäjiä ja merisotilaita eikä muitakaan Yhdysvaltain kansalaisia.

Heinäkuun 16 pnä U. S. nimittäin pyysi venäläisten vapauttamaan ainakin ne 10 lentäjää jotka olivat N-liitossa vankina. Lisäksi sanottiin mahdollisesti, että amerikkalaisen armeijankin miehiä on venäläisten vankina eikä niille ole annettu oikeutta olla yhteydessä sukulaisiinsa eikä Amerikan virastoihin. Nootissa sanottiin, että toiset vankeudesta vapautuneet olivat tavanneet vankina ollessaan amerikkalaisia, jotka ovat edelleenkin vankina.

Kymmenen lentäjää arvellaan olevan niiden kahden lähelle Venäjän rajaa pudonneen lentokoneen lentäjiä ja Itämerellä 1950 alas ammutun Navy Privateer koneen yhdeksän miestä. Sitäpaitsi Siperiassa 1952 alas ammutun B-29 upseeri oli nähty siperialaisesa sairaalassa myöhemmin.

Moskova selittää nytkin, että toimitetussa tutkimuksessa ei yhtään amerikkalaista oltu löydetty vankilolsta eikä vankileireiltä.

Lääkärien yhdistys vaatii neekereille tasapuolisia oikeuksia

NEW YORK — National Medical Association hyväksyi ponnen jossa kehoitetaan molempien puolueiden takaamaan neekereille lain myöntämän tasapuolisuuden. Mainittu yhdistys pitää parhaillaan vuotuista konventiotaan. Yhdistykseen kuuluu noin 4,700 lääkäriä, joista suurin osa kuuluu värilliseen rotuun. Kokous tulee kestämään noin viikon ajan. Ponsilauselma lähetetään kummankin puolueen presidentin ehdokkaalle.

Kokous myös hyväksyi esityksen, että luovutetaan varoja neekerien oikeuksien julkisuuteen saattamisen edistämiseksi. Tämän lisäksi nekerien lääketieteelliseen koulutukseen anotaan varoja.

Vaaditun Suomen sos.-demokraattisen puoluekokouksen tehtävät

HELSINKI — Suomen Sosialidemokraatti kirjoitti asiasta mm. seuraavaa:

"Ottamalla huomioon sen arvostelun, mitä ns. puolueen "harhautumaan" lukeutuvat ovat esittäneet puolueen noudattaman politiikan suunnan suhteen tuntuisi luonnolliselta, että puoluekokous selvittelisi eräitä ns. linjakysymyksiä. Onko puolueemme yrittänyt riittävän voimakkaasti toteuttaa sen ohjelmassa olevia sosialisoimispyrkimyksiä, va olisiko toimintaa tässä suhteessa tehostettava? Pitäisikö sosiaalista kehitystä hidastaa vai jarruttaa, vai pitäisikö pyrkiä nykyistä suurempaan tai pienempään tulojen tasaisuuteen, siinä muutamia kysymyksiä, jotka saattaisivat kaivata ylimääräisen puoluekokouksen pohdintaa.

"Syksyllä suoritettavien kunnallisvaalien vieminen meille voitokkaaseen päätökseen on ensimmäinen ja niin paljon voimia ja työtä kysyvä tehtävä, että tuskinpa sitä ennen yksikään aktiivinen puolueen jäsen tai toimitsija paljoakaan ehtii kiinnittämään huomiota puoluekokousasioiden valmisteluun. Mutta kun nämä vaalit ovat ohi, silloin lienee syytä ryhtyä ripeästi pohtimaan näitä omiakin asioita. — Toivottavasti kuitenkin hiukan enemmän asioiden ja vähemmän henkilökohtaisuuksien merkeissä, kuin mitä tähän mennessä kaikin ajoin on tapahtunut."

Tuotanto kohoaa kuluvana vuonna ennätysmäärään

WASHINGTON — Toisen vuosineljänneksen tuotannon perusteella voidaan olettaa, että kuluvan vuoden lopussa saavutetaan uusi ennätys Yhdysvaltain tuotannossa. Hallituksen kauppaosasto arvelee tuotannon kohoavan $408,000,000,000. Toisen vuosinneljänneksen tuotanto ylitti viidellä biljoonalla dollarilla vuoden ensimmäisen neljänneksen tuotannon. Tästä kuitenkin puolet kuuluu kohonneiden hintojen ansioluetteloon, mutta toinen puoli on tuotannon lisääntymisestä johtuvaa.

Uutispaloja ulkomailta

BANGUI, Ubangi-Shari, Afrikka — Eräs elegantti nuori nainen sai käsiinsä länsimaiden naisten puhujen kuvia sisältävän magazinen tässä oäiväntasaajan kaupungissa. Siitä ol seurauksena, että perinnäiset hurstipukimet heitettiin nurkkaan ja päälle hankitaan nyt silkkiä ja muita loistovärisiä länsimaiden leninkejä jotka tuovat esille naisen vartalon kauniit ääriviivat.

*

LONTOO — Noin 500 henkilöä hoki joukkohuutona, "me tahdomme rauhaa", samalla mölyten pääministeri Edenille hänen tullessaan asuntoonsa Downing Streetillä teatterista Joukko oli kokoontunut pitämään kokoustaan ja vaatimaan, että Suezin kanavakiistan ohjelmassa täytyy tehdä muutos. Pääministeri hymyil huutajille, heilutti kättään ja painu vaimonsa kanssa sisälle.

*

DEW DELHI — Intian tulvasesonki tavallisesti kestää toukokuusta syyskuuhun, eikä tänä vuonna tapahtune poikkeusta äännössä. Nyt ollaan puolimatkassa ja 70 ihmistä tiedoitetaan hukkuneeksi. Tulvat muuten eivät ole tänä vuonna olleet niiden jokien laaksoissa, jotka tavallisimmin tulvivat, sanottiin tilannetta selostettaessa parlamentissa.

*

MILDENHALL, Englanti — Eversti David C. Schilling, 37-vuotias Yhdysvaltain ilmavoimien "ässä" maailmansodassa, menetti tiistaina henkensä autokolarissa. Schilling pudotti konekiväärillään alas 23 saksalaista lentokonetta ja viotti 10 niissä monissa taisteluissa, joissa hän oli mukana.

*

OTTAWA, Canada — Canadan parlamentti lopetti tiistai-iltana yhden pisimmän ja myrskyisimmän istuntokautensa mitä sillä on milloinkaan ollut. Viimeiseksi työksi molemmissa huoneissa hyväksyttiin hallituksen $4,700,000,000 menoarvio tilivuodelle 1956—57.

*

AMAN, Jordan — Noin 10,000 jordanilaista osallistui täällä tiistaiseen mielenosoituksen Britanniaa ja Ranskaa vastaan ja Egyptin puolesta Suezin kanavan kansallistuksessa.

Lloyd: Suezin valtaus suurin kriisi kymmeneen vuoteen

Moskova aikoo tehdä konferenssista suuren pannukakun

Kanava-konferenssiin osallistujat pitävät nykyvaihetta vasta ensiasteella olona — asian siirto YK:n alaisuuteen voittaa kannatusta

LONTOO, elok. 14 p. — Ulkoministeri Selwyn Lloyd puhui radiossa tänään, kun torstaina alkavaan konferenssiin osallistujia jo saapuu Lontooseen, että Suezin kanavan valtaus Egyptin yksityisomaisuudeksi on suurimman kriisin aiheuttaja mitä on ollut kymmeneen vuoteen — suurempi kuin Berliinin blokaadi ja Korean sota.

"Mielestäni nämä kolme ajankohtaa ovat kolme kriitillisintä aikaa, joita olemme viettäneet viimeisen kymmenen vuoden sisällä," sanoi ministeri Lloyd. "Ensinhän tuli uhkaava Berliinin blokaadi v. 1948, joka nujerrettiin lentoliikenteellä. Toiseksi tuli kommunistien hyökkäys Koreassa v. 1950. Se torjuttiin aseilla. Kolmas, ja käsittääkseni vaikein Britannialle, on Egyptin hyökkäys vapaata kansainvälistä vesiväylää vastaan."

Näytti voimaa

Ministeri Lloyd asetti pres. Nasserin mieheksi, joka yksin on vastuussa vihamielisyyksien syntymisestä Britannian ja Egyptin välille. Hän sanoi YK:n peruskirjan Artiklan 33 oikeuttavan siihen mitä Britannia on tehnyt. Samalla hän sanoi suosittavansa kanavaa YK:n kontrollin alaisuuteen. Nasser, hän vakuutti edelleen, on tehnyt rikkomuksen kansainvälistä lakia vastaan ja on rikkomus lain oleellisuutta ja pääkohtaa vastaan eikä jokin teknillinen rikkomus.

Tämä oikeuttaa Britannian käyttämään voimaa, ja siihen antoi oikeutuksen myöskin Nasser, joka ensin voiman perusteella kaappasi kansainvälisen yhtiön omaisuuden. Hän sanoi myös, että parlamentti kutsutaan istuntoon sen jälkeen, kun konferenssi on loppunut.

Nasserin teko, hän jylisi, "on uhka Britannian ja koko läntisen Euroopan toimeentuloa kohtaan, jopa monta Aasian maatakin uhkaava. Se on tahallinen haaste. Jos Nasserin toimia ei rajoiteta nyt, niin mikä saattaakaan olla hänen seuraava otteensa? Kansainvälisen vesitien määräysvaltaa ei ole uskottava sotaiselle diktaattorille."

Moskovan aikomukset

Venäläiset, johtajanaan ulkoministeri Shepilov, ovat saapuneet jo Lontooseen. Heiltä on vuotanut julkisuuteen se aitovenäläinen ajatus, että he yrittävät tehdä 22 maan konferenssista pannukakun ja sitten järjestää Kremlin johdolla suuremman, jossa kommunistimaat, vaikka eivät kaikki olekaan kanavan kanssa tekemisissä, ovat määräävinä, Egyptin linjalle asettuneita.

Venäläiset jo esittivät 45 maan konferenssia. Nasser, hylätessään Lontoon kutsun, puhui 45 maan konferenssista. Shepilovin sanotaan heti konferenssin avaustilaisuudessa esittävän siirtämistä tuonnemmaksi ja johonkin toiseen paikkaan. Myöskään Moskova ei hyväksy tämän konferenssin päätöksiä, kuten on sanottu etukäteen.

Venäläisillä on apurina Intia, joka on sanonut, että "konferenssi ilman Egyptin mukanaoloa on kuin häät ilman morsianta."

Ensimmäinen vaihe

Suezin konferenssiin osallistujat lausuvat käsityksenään, että asia on vasta ensimmäisessä vaiheessaan, että sen vienti päätökseen edellyttää pitkää neuvottelua.

Eikä Britannian, Ranskan ja Amerikan tarkoituksena myöskään ole viedä juttua johonkin päätökseen, vaan laskea pohja sille perustukselle, jolle kanavan kontrolli ja eri maitten suhteet siihen rakentuvat. Yleensä on vallitsevana sellainen ajatus, että Yhdistyneet Kansakunnat on se yhtymä, jonka käsissä kontrolliohjakset ovat turvatut teoilta, joihin yksityisten valtojen ja Nasserin kaltaisten yksilöiden päähänpistot voisivat johtaa.

Japanilaissyntyisille palautetaan kansalaisoikeudet

WASHINGTON — Yhdysvaltain oikeusdepartementti on tehnyt aloitteen, jolla korjataan sitä epäoikeudenmukaisuutta jota tässä maassa asuvat japanilais-amerikkalaiset saivat kokea toisen maailmansodan takia. Hyvin pian palautetaan kansalaisoikeudet niille japanilaisille, joilta ne otettiin pois Pearl Harborin tapauksen johdosta. Myöhemmin palautetaan kansalaisoikeudet niille tuhannelle tässä maassa syntyneelle japanilaiselle, jotka edellämainitusta syystä heiltäkin pois otettiin vuonna 1942.

Apulaisprokuraattori George C. Doub, joka toimii siviiliosastolla, on tehnyt selväksi sen, ettei hallitus hyväksy kansalaisoikeuksien palauttamista niille tässä maassa syntyneille japanilaisille, jotka sodan aikana osoittautuivat epälojaalisiksi Yhdysvaltoja kohtaan. Joukossa on kuitenkin tuhannen sellaista henkilöä, joiden asia voidaan ottaa käsittelyn alaiseksi ja mahdollisesti kansalaisoikeudet palautetaan.

Toisen maailmansodan aikana länsirannikolla kohdistui huomio siellä asuviin japanilaisrotuisiin ihmisiin, joiden epäiltiin toimivan Japanin hyväksi. Melkeinpä paniikkimielen vallitessa heitä siirrettiin rannikolta noin satatuhatta valtion sisäosaan, mm. suuri osa sijoitettiin Tule Lakelle, Calif. Leirillä ollessaan useat tuhannet duopuivat Yhdysvaltain kansalaisoikeuksista, mutta oikeusdepartementin sanonnan mukaan japanilaisten painostuksen takia. Useita japanilaisia murhattiinkin leirillä ollessa omien maanmiestensä taholta.

Toisen maailmansodan jälkeen useat tuhannet pyysivät saada kansalaisoikeutensa takaisin, joita osalle myönnettiin oikeuden päätöksen perusteella. Noin 2,200 palautettiin kansalaisoikeudet, mutta toisten asia ei ole ollut käsittelyn alaisena. Oikeusdepartementti aikoo nyt palauttaa kansalaisoikeudet, mutta vaatii vissejä takauksia asianomaisilta lojaalisuudestaan Yhdysvaltoja kohtaan.

Räjähdys surmasi viisitoista henkilöä, haavoitti 26

Tapausta alettu tutkimaan

MONTICELLO — Hirmuinen räjähdys tapahtui asiakkaita täynnä olleessa cafeissa tässä pienessä kaivoskylässä. Räjähdyksen seurauksesta viisitoista henkilöä sai surmansa ja useita kymmeniä loukkaantui. Pieneen paikalliseen sairaalaan tuotiin kaikkiaan 26 loukkaantunutta.

Ravintolassa oli noin viisikymmentä turistia, trokin ajuria, rakennustyöläistä ja paikallista väkeä aterioimassa räjähdyksen sattuessa.

Tapausta on alettu tutkimaan. Paikallisen sheriffin käsityksen mukaan räjähdys aiheutui vuotavasta kaasusta. Monticello on ensimmäinen yhdyskunta Utahin valtiossa, jolla on luonnonkaasulaitos sen uuden putkituslinjan varrella, joka on johdettu New Mexicosta Tyynellemerelle.

Tanska valokuvaa revontulia

KÖÖPENHAMINA — Neljä tanskalaisen tähtitornin miestä Grönlannissa on varustettu erikoisilla kuvauslaitteilla ja kameroilla tarkoituksella valokuvata revontulia minuutin väliajoin.

Revontulien valokuvaus kuuluu yhtenä osana siihen ohjelmaan, jota Tanska suorittaa Kansainvälisenä Geofysikaalivuotena heinäk. 1 1957 ja jouluk. 31 päivän 1958 välisenä aikana.

Tiberiuksen luola löydetty Caprissa

CAPRI, Italia — Sukeltaja kertoo löytäneensä täällä luolan, jota keisari Tiberius ja hänen hoviväkensä käyttivät uimahuoneenaan Caprissa ollessaan. Sukeltaja, R. Bucher sano löytäneensä aidatun luolan kuuluisan "Siniluolan" jatkona maanalaisessa tunnelissa. Jäljellä oli vielä kappusia, epäilemättä Tiberiuksen ajoilta vuodelta 27.

"Sammakkomiehet" tullikavaltajina

HAAG — Hollannin poliisia ja tullivirkailijat ovat tehneet lopun yhdestä merkillisimmästä menetelmästä tullikavalluksessa Hollannissa ja Saksassa — kahvin kuljetuksesta rajan ylitse sukeltamalla.

Poliisi on vanginnut kolme miestä jotka salakuljettivat kahvia "sammakkomiehen" tavalla sukeltaen veden alitse kanaalissa, joessa tai missä tahansa rajalla, jossa uiminen oli mahdollista. Vangitsemistapaus ei kyllä ollut poliisin ansiota, vaan sattuma. Uimarit olivat peittäneet kahvia sisältävän kannun puskikkoon, josta farmari sen löysi ja ilmoitti poliisille.

TUOREIMMAT UUTISET

LONTOO — Siberiassa saadaan paljon huonompi sato kuin Moskovan radiossa on viimeaikoina kuulutettu. N. 80 miljoonaa eekkeriä vainioita on puitu mutta sato ei ole pinta-alan veroinen.

HELSINKI — Tunnettu amerikkalainen sydäntautien erikoislääkäri prof. Paul D. White, jonka nimi on ollut julkisuudessa mm. presidentti Eisenhowerin sydänkohtauksia koskevien uutisten yhteydessä, saapuu Sydäntautiliitdn vieraaksi 25. 8. kauttakulkumatkallaan Moskovaan Sydäntautiliiton toimesta järjestetään syyskauden aikana kautta maan laaja sydän- ja verisuonitauteja koskeva valistuskampanja.

LONTOO — Moskovan radiossa kuulutettiin maanantaina, että Uruguay ja Neuvostoliitto olivat allekirjoittaneet kolmivuotisen kauppasopimuksen Yksityiskohtia radiossa ei mainittu.

NICOSIA — Vedenrajan alle brittiläisen kapteenin huvialuksen keulaan asetettu pommi upotti aluksen. Ketään ei loukkaantunut. Brittiläiset tiedoittavat 21 kreikkalaista kapinallista maanalaista saaneen surmansa heinäkuun aikana.

RANGOON, Burma — Ainakin 4,500 kiinalaista sotilasta on edelleen Burman puolella, johon kiinalaiset tunkeutuivat, muutamien ollessa 10 mailin syvyydessä Burmassa. Burmalaiset eivät voi ymmärtää kiinalaisten tuloa muuksi kuin hyökkäykseksi.

NEW DELHI — Pääministeri Nehru on vastaanottanut pres. Eisenhowerin kutsun saapua Washingtoniin vieraisille. Päivää ei ole määrätty. Nehrun piti tulla heinäkuussa, mutta täytyi se siirtää presidentin sairauden takia.

LIMA, Peru — Ranskalainen joukkue on kiivennyt 20,013 jalkaa korkean Chacraraju-vuoren huipulle Perun Andesilla. Tätä ennen ei sinne ole ihminen onnistunut pääsemään.

LONTOO — Sir William Penney, brittiläisen atomiaseita kehittävän komission johtaja, sanoo Britannian räjäyttävän neljä atomipommia tulevan kuukauden aikana Australian arolla.

BOSTON — Massan valtion State Housen laajennustyö alotetaan ensi keväänä. Lisää tilaa tarvitaan valtion arvokkaan arkiston säilytyspaikaksi. Kustannusarvio on $1,050,000.

LONTOO — Britannia on lopettanut lentokoneiden osien viennin Egyptiin. Jo aikaisemmin kiellettiin lentokoneiden moottorien vienti. Toimenpide johtuu Suezin kanavaa koskevasta kiistasta.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITUS:
Ella Sulkanen — Jallu Honkonen
Toivo N. Nousio — Aksel Matteson
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 2-3823

HENRY PURANEN, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $10.00 — Kolme kk. 3.00
Puoli vuotta $6.00
Suomeen: 1 vk. $14.00. 6 kk. $8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 34.20 and 34.33, Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND MEMBER WEEKLY NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Suezin kriisi

Kaiken todennäköisyyden mukaan Englannin ja Ranskan johtavissa hallituspiireissä oltiin alussa siinä käsityksessä, että Egyptin pääministeri Nasserin uhmaava julistus vaimennetaan niillä tavallisilla voimatoimenpiteilä, millä suurvallat historian ajan ovat pienempiä kansoja ja alusmaita kontrolloineet. Yleensäkin Lontoon hallituksen lienee vaikea luopua käsityksestä, että Egyptiä ei enää milloinkaan voida sitoa brittiläisen leijonan häntään. Mutta realistinen ajattelu pääsi kuitenkin heti voitolle kuin presidentti Eisenhower päättävällä tavalla teki tahtonsa selväksi siitä, että Suezin kriisi on ratkaistava keskustelulla, eikä tykeillä.

Näin ollen jäi kriisin ratkaisumahdollisuudeksi vain oikeastaan yksi ainoa avenue ja se on kansojenvälinen neuvottelu. Sivuasia on saadaanko nyt kokoontuvassa Lontoon konferenssissa aikaan eri osapuolia tyydyttävä sopimus, tai saadaanko aikaan minkäänlaista sopimusta, mutta pääasia on sellaisen mahdollisuuden välttäminen, mikä olisi pannut tykit laukeamaan ja atomipommit putoilemaan. Totta on, että Suezin avoinna pitäminen on Suur-Britannialle elämän ja kuoleman kysymys, mutta yhtä totta on, että Anthony Edenin laahustavan hallituksen tulisi varovaisemmin käsitellä ei ainoastaan aseita, mutta niitä konservatiivien poliittisia perintetä, jotka alusmaissa ovat vaatineet niin tavattoman suuren määrän uhreja. Sama pitää paikkansa Ranskan hallituksen Afrikan politiikan suhteen.

Millään tavalla innostumatta maamme republikaanisen puolueen ja sen muodostaman hallituksen ulkopoliittisiin suuntauksiin, täytyy kuitenkin tunnustaa, ettei Suezin kriisin ratkaisemiseksi ole näkyvissä sen parempaa ohjelmaa kuin se, mikä perjantana Washingtonissa esitettiin. Siinä lähdetään siitä yleisesti tunnustetusta periaatteesta, että Suezin kanava on aina, sodan ja rauhan aikana pidettävä avoinna kaikkien kansakuntien laivolle ja toiseksi esitetään, että kanavan hallinto, hoito, sen kunnossapito ja maksujen säännöstely parhaiten sopii kansainväliselle laitokselle. Kolmanneksi vaaditaan oikeudenmukaisia hyvityksiä Egyptille. Ennen kaikkea sille on taattava suurepi osuus voitoista kuin mitä se tähän asti on saanut. Neljänneksi vaaditaan oikeudenmukaista hyvitystä kaikille, joiden omaisuuksia kanavan yhteydessä on pakkolunovutettu tai jotka ovat joutuneet kärsimään omaisuusmenetyksistä. Viimeinen ja ei sunkaan vähimmän tärkein vaatimus on se, että kaikki kanavan hallintaa, sen yhtiön toimitavaltuuksia ja muita mahdollisia erimielisyyksiä koskevat kysymykset on alistettava kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi.

Todennäköisesti tämän ohjelman esitys on voittanut toivottua huomiota Kairossakin. Presidentti Nasser on myöskin vakuuttanut, ettei hänen tarkoituksensa ole kanavan käyttöoikeuksien rajoittaminen, mutta uhmaavassa käytöksessään hän jättää huomaamatta sen tosiseikan, että he ovat jo kieltäneet kanavan käytön Israelilta. Se ei kuitenkaan merkitse tien tukkimista kompromissilta, mihin sisältyisi länsimaiden pääasialliset ja oikeat vaatimukset. Neuvottelutie tulee luonnollisesti olemaan pitkä ja vaikea, mutta niin on asia nykyisessä maailmassa kaikissa muissakin suhteissa.

Se, että Neuvostoliitto tulee mukaan kaikkien strategisten ja tärkeiden vesireittien kansainvälisen kontrollin vaatimuksella, luonnollisesti laajentaa työjärjestystä ja johtaa monien muiden suurvaltojen arvovaltaa koskevien kipeiden kysymysten esille astumiseen, mutta sekään ei tuki tietä Suezin kriisin ratkaisemiselta kompromisseilla.

Lautakuntapalvelus

Amerikkalaiseen oikeusjärjestelmään kuuluu tutkimus tavallsista kansalaisista muodostetun lautakunnan edessä, joka inhimillisen oikeudentunnon mukaisesti päättää syyllisyydestä ja syyttömyydestä. Rikoksellisen alamaailman voiman ja vaikutuksen laajentuminen ja professionaalisten tietojen ja taitojen käyttäminen vääränkin asian palvelukseen, on johtanut siihen, ettei suuremmissa rikosjutuissa kohdataan vaikeuksia lautakunnan kokoonsaannissa.

Historiamme suurimmassa ryöstöjutussa Bostonissa, jossa kahdeksan miestä on syytettynä Brink'sin yli miljoonan dollarin ryöstöstä,ei vielä ole saatu yhtään ainoaa jäsentä lautakuntaan, vaikka on kuulusteltu yli 200 ehdokasta. Miksi tällainen aikaa ja varoja kuluttava tuhlaus? Kysymyksessä ovat suuret rahasummat, alamaailman mahti ja uhkaukset. Tavalliset ihmiset karttavat lautakuntavelvollisuutta ja selittävät itsellään olevan "vakiintuneet ja varmat käsitykset" jutusta, mikä antaa sekä puolustajille että syyttäjille oikeuden ehdokkaan hylkäämiseen. Mutta pääasiallinen syy on pelko. Rikoksellisen alamaailman mahti on kasvanut niin voimakkaaksi, että tavallinen kansalainen mieluimmin jättää velvollisuutensa täyttämättä kuin alistaa itsensä tai perseensä vaaran alaiseksi.

Tätä huolestuttavaa asiaintilaa ei korjata moraalisilla saarnoilla vaan lain ja järjestyksen voimien lujittamisella. Siihen täytyy ennen kaikkea kuulua olosuhteiden järjestäminen niin, ettei rikollisuuden estämiseksi järjestettyjen voimien piirissä saa rahan mahti rehennellä, tai poliittinen vaikutusvalta määritellä asioita, kuten nykyisin joskus tapahtuu.

Huolimattomuus

Stockholmin ja Andrea Dorian — molempien Nantucketin edustalla heinäk. 25 päivänä yhteentörmäävien linjalaivojen omistajat ovat nostaneet toinen toistaan vastaan oikeusjutun periäkseen miljoonia dollareita korvausta menetyksistään. Uppoutunut laiva mahdollisesti on pelastettavissa, vauriot korjattavissa ja ainakin voidaan rakentaa uusia laivoja menetettyjen tilalle, mutta pääkysymys on kuka on vastuullinen niiden 50 ihmisen menetyksestä, jotka katastrofissa hukkuivat? Tässä on kysymyksessä arvoja, joita ei voi rahalla ostaa. Tässä on kysymyksessä merionnettomuus, joka ei johtunut luonnonvoimien myllerryksestä, myrskyistä, tai joistakin ihmisen kontrolloimattomista tekijöistä.

Laivayhtiöiden puolesta on oikeudelle esitetty laajat, toinen toisensa kumoavat asiakirjat. Mutta yhdessä asiassa ne ovat samanlaiset: Molemmat tunnustavat, että kummankin laivan radio- ja radarlaitteet olivat kunnossa. Edelleen ne tunnustavat, että jo ennen yhteentörmäystä kummatkin olivat tietoiset toinen toisensa läheisyydestä. Radar-laitteiden insinöörit selittävät, ettei sumu sanottavasti häiritse sen toimintaa, enempää kuin lumimyrskykään. Se näyttää varmuudella esiheen, laivan, kallioriutan tai maan läheisyyden, se osoittaa matkan etäisyyden ja myöskin suunnan, mitä toinen laiva seuraa. Nyt osoitetaan, että laivat muuttivat purjehdussuuntaansa — molemmat tunnustavat sen — hiukan ennen yhteentörmäystä. Mutta syystä tai toisesta ei asianomaisten vastuunalaisten virkailijoiden toimesta riittävällä tarkkuudella seurattu radaria ja sen merkintöjä jotta olisi ajoissa osattu varoa toistensa läheisyyttä. Kumman laivan päällystö oli lähin syyllinen, vai olivatko molemmat? Sitä tuskin voidaan ratkaista, mutta selvä asia on, että tuhoisa onnettomuus olisi ollut vältettävissä paremmalla huolellisuudella. Koko katastrofin täytyy näin laskea huolimattomuudesta johtuvaksi.

Omalaatuisia protestimuotoja

Kansan tyytymättömyys Unkarissa, samoin kuin muissakin reunamaissa etsii itselleen erilaatuisia purkautumismuotoja. Unkarille omalaatuista lienee, kuten UP:n uutistieto kertoo, että hautajaiset ovat muodostuneet tyytymättömyyden ilmauksiksi ja vastustuksen symboleiksi.

Jonkun "vanhoihin hyviin aikoihin" toisin sanoen kommunistien valtaanpääsyä edeltäviin kausiin liittyvän tunnetun hahmon kuolema saa liikkeelle suuria ihmismassoja kommunistien määräyksiä uhmaten.

Heinäkuun alkupuolella kuoli Unkarin kuuluisin mustalaisviulunickka, Sandor Bura, 75 vuoden ikäisenä. Hänen kuolemastaan ilmoitettiin vain yhdellä ainoalla rivillä, jossa mainittiin hänen olevan "rappion aikakauden jäännös".

Tavalliset unkarilaiset eivät kuitenkaan olleet samaa mieltä. Yli 35,000 henkilöä saapui hänen hautajaisiinsa ja 300 mustalaismusikanttia viuluineen, huiluineen ja klarinetteineen esitti surullisen ja tunteellisen musiikkiohjelman Buran muistoksi.

Viime vuonna tapahtui vielä suurempi mielenosoitus, kun näytelmäkirjailija Ferenc Molnarin entinen puoliso, rakastettu laulajatar Sari Fedak, kuoli.

Vaikkakin hänen kuolemansa, samoin kuin Burankin, sai osakseen vain pienen maininnan kommunistisessa lehdistössä, uutinen tapahtumasta levisi kautta Budapestin kulovalkean tavoin. Muutamien tuntien kuluessa useimmat pääkaupungin asukkaista tiesivät, missä hautajaiset pidettäisiin — ja monet kaikessa hiljaisuudessa päättivät olla läsnä.

Toukokuun 10 pnä virtasi tuhansia ihmisiä Farkasretin hautausmaalle pakottaen kaduilla kulkevat autot kierätämään toisia teitä ja ollen välittämättä poliisien tosin vain puolittaisista yrityksistä saada heidät hajaantumaan.

Arkkua hautaan laskettaessa ilmestyi esiin tuhansittain punaisia ruusuja, jotka pudotettiin avoimeen hautaan. Neljä mustalaisviulistia soitti ja kansa yhtyi oma-aloitteisesti lauluun "Ruusu puhuu suloisemmin", joka oli tehnyt Fedakin kuuluisaksi. Hautajaismenojen jälkeen väkijoukko vielä esitti Unkarin vanhan kansallislaulun ennen poistumistaan.

Hautajaiset eivät kuitenkaan ole ainoa tilaisuus unkarilaisille vastalauseiden esittämiseen. Melkein kuka tahansa kadulla liikkuja saattaa kertoa ulkomaalaiselle, mitä hän ajattelee hallituksesta, eikä tämä tapahdu suinkaan peitetyin sanoin.

Matyas Rakosia, joka johti tätä satelliittimaata aina heinäkuun 18 päivänä tapahtuneeseen äkilliseen eroonsa saakka, kutsuttiin yleisesti "potaattipääksi".

Jopa vannoutuneet kommunistitkin myöntävät, että puolue on vähemmistöasemassa. Muut unkarilaiset voivat kertoa melkein kenelle tahansa, joka sitä kysyy, että kansa on 90—95 prosenttisesti hallitusta vastaan.

Tavalliset unkarilaiset eivät juuri odota länneltä vapauttamistaan. Molempien maailmansotien jälkeen he ovat oppineet olemaan luottamatta länteen sen enempää kuin itäänkään. Kestettyään 250 vuoden ajan turkkilaisten ikeen alla, he kuitenkin uskovat voivansa vielä poistaa hartioiltaan kommunismin kin painon.

Eläinkannan kehitys

Asla Leader-stipendiaattina on suomal. eläinlääkäri, tri Ralph Moberg tehnyt laajan tutkimusmatkan Yhdysvalloissa, jossa hän on tutustunut eläinkantaa ja eläinlääketiedettä koskeviin oloihin äärilänttä ja etelää myöten. Hän on tutustunut maatalouskorkeakoulujen ja eläintenjalostusta koskevaan toimintaan, mikä täällä on hyvin kehittynyttä.

Havainnoissaan tri Moberg selittää, että Yhdysvalloissa nykyisin noin 30 prosenttia lypsykarjakannan lisäämisestä suoritetaan keinosiemennyksen kautta, ja maassa on valtavia keinosiemennysasemia, jotka pystyvät käsittelemään jopa 900,000 tapausta vuodessa. Lihakarjan kohdalla ei keinosiemennyksellä ole samaa merkitystä. Yleensä on mainittava, että lihan samoin kuin muidenkin elintarvikkeiden laatu on hämmästyttävän korkea.

Hevosten jalostukseen tri Moberg tutustui etenkin Kentuckyssä, hevosvaltiossa, missä "hevosia on enemmän kuin ihmisiä" ja missä suoritetaan enemmän kuin puolet koko Yhdysvaltain hevosjalostuksesta. Hevosia kasvatetaan yksinomaan kilpa-ajotarkoituksiin. Valtavat laidunalueet suovat jalostustyöhön erinomaiset mahdollisuudet.

Koneet ovat melkein täydellisesti korvanneet hevosten käytön maataloustöissä. — Koko matkani aikana näin vain kolme työhevosta, tri Moberg lausui.

Sikojen kasvatuksen alalla ovat "I:t", Iowan, Indianan ja Illinoisin valtiot ensimmäisinä. Yhdysvalloissa kuten muuallakin on todettu sikojen automaattisen kuivaruokinnan aiheuttavan eräänlaista ihotautia, jonka arvellaan johtuvan nestetasapainon häiriintymisestä, mahdollisesti sinkin puutteesta. Sikafarmeilla ei kuitenkaan paljon välitetä tästä taudista, sillä se ei vaikuta lihan laatuun.

Kalkkunankasvatus kukoistaa etenkin Minnesotassa. Tri Moberg kertoi käyneensä farmilla, joka tuottaa myyntiin 10,000 kalkkunaa vuodessa. Suurimmat farmit ylittävät vielä tämän luvun moninkertaisesti.

Yleisenä vaikutelmana on lausuttava, että Yhdysvalloissa tehdään paljon vakavaa tieteellistä työtä kotieläinten lisääntymiskysymysten parissa, tri Moberg lausui. Yhteistoiminta amerikkalaisten asiantuntijoiden kanssa oli kitkatonta ja tri Moberg, joka tulee opettamaan Suomen uudessa eläinlääkintäkorkeakoulussa, on tuonut mukanaan paljon varteenotettavia vaikutelmia.

Koettelemuksen ajat

Suomen kansalla suurina nälkävuosina 1866—68

Vuodet 1866, -67 ja -68 ovat olleet Suomen kansalle kovimpia kärsimysvuosia. Jo manalle mennyt sukupolvi joutui kokemaan ne epäedullisten säösuhteiden vuoksi, jotka olivat vähentäneet kansan elinmahdollisuudet olemattomiin.

Jo näitä edeltäneinä vuosina oli sato ollut huono viljasta niin, että maan pohjoisosissa oli jo sekoitettu petäjänkuorta leipään ja etelässäkin turvauduttiin Venäjältä tulleisiin ns. mattojauhoihin, jotka olivat isoja, niinimattoihin käärittyjä jauhosäkkejä. Hyvän toivon varassa kuitenkin elettiin, sillä edessä oleva talvi näytti suopealta, joskin se viipyi. Vesi nousi järvissä, jotka jäätyivät vasta joulukuussa, sää kylmeni mutta muuttui jo helmikuussa taas leudommaksi. Lumi katosi tällöin pian olemattomiin, jopa jäätynyt maa suli ja niityt alkoivat viheriöidä, mistä syystä ennustettiin aikaista kevättä. Maalis- huhtikuussa maamies teki touon ja syskyllä hyvin toivein kylvetty ruis nousi oraalle. Kaikki näytti lupaavalta. Mutta se toivo haihtui ilmaan, sillä toukokuussa tuli jälleen pakkasta, maa jäätyi jälleen ja lopuksi alkoi sataa lunta. Lunta tuli niin vahvalti, että näytti siltä, ettei se sula koko kesänä. Vielä juhannuksena ajettiin Pohjois-Suomessa reellä. Kauniimpi kesä tuli kultenkin elokuussa, maamies korjasi heinää ja toivoi kevätviljoista sadonkin saavansa. Mutta kevätviljojen valmistumiselle oli aika liian lyhyt.

Suuri puute varsinkin leipäviljasta uhkasi nyt maata. Vaikka heinää oli saatukin jonkin verran, oli eläimiä syksyn ja talven kuluessa teurastettava henkipitimiksi. Maidon saanti ja karjantuotteet vähenivät olemattomiin. Kansa taas ei ollut tottunut käyttämään ohraa ja kauraa leivässä, ohraa kun viljeltiin vain oluen vuoksi ja kauraa taas karjaa ajatellen. Karjatalous oli pientä, vain omaa tarvetta varten, meijeritalous kun ei tuolloin ollut vielä yhtään kehittynyt. Viinan kotipoltto oli sen ajan surkeus, vaikka

"Vuonna kuusikymmentäkuusi
tuli Suomeen laki uusi.
Viinaa kiellettiin polttamasta
juomapäiviä viettämästä."

Nälänhädänkään aikana eivät jotkut talolliset malttaneet olla uutta lakia noudattamatta, vaan kantoivat takavuotista säästöviljaansa pränniin, muka saadakseen rahaa käyttöönsä ja mäskiä karjalle. Lain valvonta ei ollut mitenkään joustavaa, joten tällainenkin oli mahdollista.

V. 1866 eivät onneksi syyshallat sentään olleet koko maassa täydelliset. Savossa ja Etelä-Karjalassa voitiin koota jommoinenkin sato. Länsi- ja Pohjois-Suomessa kato oli kovempi. Sinne oli apua saatava muualta: yleisillä keräyksillä, ulkomaisella tuonnilla, valtionapulannoilla ja viljan kuljetuksella Itä-Suomesta koetettiin tilannetta auttaa. Ennenkaikkea täytyi koettaa saada syyskylvöt tehtyä, vaikka vaikeata se oli, kun säösuhteet pysyivät huonoina. Syksy oli kylmä ja sateinen, järvet jäätyivät aikaisin, lunta ja kovaa pakkasta saatiin myös aikaisin. Koko seuraava talvi oli ankara ja pitkä niin, että vielä toukokuun puolivälissä v. 1867 kuljettiin Vaasan ja Ruotsin väliä jäätä myöten. Kesäkuun alussa saatiin äkkinäisesti kesä suurien tulvien myötä, ilman suuremmpia valmistuksia. Silloin tuli kiire toukojen tekoon, varsinkin niille, joilla oli siemeniä jäljellä. Alkukesä näytti lupaavalta, oras ja heinä alkoivat nousta. Mutta taas alkoivat ilmat kylmetä. Elokuussa halla jo paikka paikoin kosketteli viljaa, mutta syyskuun alussa kolme vuorokautta kestänyt pakkanen vei viimeisenkin toivon sadosta. Kevätviljat eivät ehtineet valmistua ja rukiin tähkäjyvät olivat liian pehmeitä hallan purtavaksi. Kato oli yleinen koko maassa ja nyt alkoivat koettelemusten ajat Suomen kansalle. Viljasäästöjä ei enää ollut ja kruunun makasiineihin varatut viljat eivät paljon merkinneet, ne täytyi sitäpaitsi säästää siemeneksi.

Aikaisen, kylmän syksyn jälkeen oli odotettavissa pitkä ja ankara talvi. Mikä siis eteen? Ne, joilla oli mahdollisuuksia, alkoivat varustautua kaikenlaisilla elintarvikkeiden korvikkeilla, järviseuduilla yritettiin turvautua kalaan. Yleensä koetettiin niin paljon kuin suinkin luottaa omiin voimiin. Vielä jäljellä oleviin vähiin viljavaroihin ja ulkomailta apuun saatuihin sekotettiin jatkoksi rehuaineksia. Hallan jäljeltä jääneet tähkät kuivattiin ja jauhettiin, petäjää kuorittiin ja valmistettiin pettuleipää. Soista kaivettiin vehkakasvin juuria, näistä tärkkelystä sisältävistä juurista saatiinkin paras ns. "vehkaleipä". Myös jäkälää kerättiin leivän jatkoksi. Jo v. 1797 perustettu Suomen Talousseura koetti edistää mm. sienien käyttöä julkaisemillaan kirjasilla ja monenlaisilla neuvoillaan.

Mutta kaikista rohuista ei ollut suurtakaan apua vähäisine ravintoarvoineen, eikä kaikkien ruuansulatuskaan voinut kestää näitä lisäaineita. Huonosti ravitun ja heikkokuntoisen väestön keskuudessa alkoivat kaikenlaiset taudit raivota, varsinkin lavantauti sai uhrikseen valtavan osan väestöstä. Raskaan nälkäajan ensimmäiset uhrit olivat torpparit ja pikkutilalliset. Kun talosta oli kaikki syötäväksi kelpaava käytetty eläimet teurastettu ja jauhot pettuleipänä syöty, niin koetettiin tehdä velkaa elintarpeiden saamiseksi. Mutta ei sekään pitkälle auttanut. Pian joutui velkainen talo vasaran alle huutokaupattavaksi mitättömästä hinnasta. Talo joutui vieraille ja perhe maantielle lisäämään kerjäläisten suurta lukua. Huutokaupat olivat niin yleisiä, ettei kaikissa kunnissa niitä toimitettukaan, kun talon hinta ei riittänyt kustannuksiin ja toivottiin jonkun omaisen vielä palaavan. Rikkaat lisäsivät alueitaan, saadessaan ne halvalla. Monien nykyisten suurtilojen alku on juuri tässä. Mutta monet tilat jäivät kylmille. Jos joku perheestä oli jäänyt eloon, palasi hän myöhemmin ehkä asumaan taloa, mutta useimmat joutuivat vieraille.

Maanteillä kuljeksivat kerjäläisten laumat. Joissakin taloissa jaettiin kerjäläisille pettuleipää, mutta useimmissa neuvottiin heidät vain edemmäksi, "etteivät vain olisi meidän taloon kuolleet". Maanteille kuolikin ihmisiä laumoittain. Kansan rehellisyys ja oikeudentunto antoivat kirjailijoille runsaasti aihetta kuvailla sitä, miten nälkiintyneet saattoivat kuolla vilja-aitan portaille ryhtymättä väkivaltaisuuksiin.

Kysymystä siitä, miksi kerjäläiset suorittivat tätä loputonta vaellusta, on paljon pohdittu. Ei tahdottu jäädä kotipaikkakunnalle nälkiintymään ja tuttavien armoille. On parempi kuolla vieraalla maalla, jos kerran kuoltava on. Ja vielä toivottiin, että rikkaammilta seuduilta jotain ehkä hengenpitimiksi vielä liikenisi. Niinpä kerjäläisten virta oli aina samansuuntainen. Kulkupuheena kuultiin "sieltä saa", ja niin matkattiin, useimmiten etelään ja rannikolle päin. Toiseksi vielä oli lähtöön vaikuttamassa se, että minkäänlaisia huoltolaitoksia ei ollut. Kunnallislautakunnan neuvo oli vain: ei ole varoja, kun valtio ei ole mitään antanut. Koettakaa nyt Jumalan avulla tulla toimeen. Niillä, joilla ei ollut hätää ei myöskään ollut halua uhrautuvaan työhön. Vasta sitten, kun valtio kiertokirjeellään oli kehoittanut perustamaan hätäaputoimikuntia ja työhuoneita alkoi niitä sinne tänne ilmaantua.

Osuustoiminta

Warbasse tervehtyy

Woods Hole, Mass. — Tri James P. Warbasse, Yhdysvaltain Osuusliiton kunniapresidentti, jota kohtasi sydänkohtaus heinäkuun 2 päivänä voi paremmin ja sanoi uskovansa parantuvan. Näin hän selitti tämän kirjoittajalle tavatessaan hänet heinäk. 7 päivänä.

Liiton kunniapresidentti joka täyttää syksyllä 90 vuotta, leikillisesti sanoi että "tautini on hyvin muodikas jota nykyään politikot ja muut pahan tekijät sairastavat."

Tunnin kestävässä vierailussa tri Warbasse tiedusteli tarkalleen vilmeisiä tapahtumia osuustoiminnan alalta.

Omasta elämäkerrastaan (Three Voyages) joka julkaistiin keväällä, hän sanoi saaneen lukuisia kirjeitä kautta maan, joissa kirjasta puhuttiin ylistävästi. Sivumennen mainitsen, että Warbassen elämäkerta on hyvin mielenkiintoinen kirja.

Tri Warbasse sanoi, että hän ei voi osallistua Yhdysvaltain Osuustoimintaliiton kongressiin, joka pidetään Chicagossa lokakuulla ja jolloin juhlitaan myös liiton 40-vuosijuhlaa. Mielelläni osallistuisin kongressiin, sillä olinhan mukana sen perustamisessa ja sen presidentti 25 vuotta, mutta minun ikäisille miehille saattaa tapahtua jotain joka voisi juhlimista häiritä, hän sanoi.

Puhuessamme osuusliikkeiden kipeästä tarpeesta saada kykeneviä toimitsijoita jotka ymmärtävät työnsä sekä osuustoiminnan perusteita hän sanoi, että Rochdale Institute perustettiin juuri tätä varten. Ikävä vaan on että sen annettiin kuolla.

Hyvästellessäni Warbassea hän vielä vakuutti että kyllä hän parantuu ja käski sanoa terveisiä kaikille jotka ovat olleet mukana hänen kanssaan rakentamassa Yhdysvaltain Osuustoimintaliittoa. — S. S.

JUTUSTELUA

Huumorin merkeissä

Erääseen Suomen armeijan joukkoosastoon saapu alokas, jonka yhdennäköisyys nuoren kapteenin kanssa herätti kaikkien huomiota. Puhuttiinpa jo, että kapteenin nuorempi veli oli tavallisena alokkaana. Puhe tuli kapteenin kuuluviinkin ja hän päätti ottaa asiasta selvää kutsumalla alokkaan puheilleen.

— Olikohan äitinne milloinkaan isänä kartanossa palveluksessa? kysäisi kapteeni muutamakseen.

— Ei tietääkseni äiti ole ollut siellä, mutta isäni oli ollut nuorena miehenä teillä renkinä.

*

Tyttöystävykset tapaavat kadulla. "Kuulin sinun purkaneen kihlauksesi", aloitti toinen.

"Niin tein tosiaankin", vastasi ystävätär. "Jack kävi aivan mahdottomaksi. Hän arvosteli aina pukeutumistani, ei pitänyt ystävistäni ja minun olisi pitänyt aina olla valmis lähtemään, milloin vain hän suvaitsi tulla hakemaan. Ja kaiken lisäksi kuulin, että hän oli mennyt naimisiin erään toisen tytön kanssa, mutta silloin minä tein lopun ja purin kihlauksemme."

*

"Sikäläisillä rannikoilla on uiminen yhtä virkistävää kuin ennenkin", sanoi Floridan santarannoilta palannut mies.

"En tiennytkään sinun osaavan uida!"

"En osaakaan, mutta olen tarkka huomioitsija."

*

— Mitä pidät naimisissa olostasi?

— No, aviomiehenä olo on samanlaista kuin mikä työ tahansa. Siinä pärjää parhaiten, jos on mieltynyt poosuun.

*

Kaupunkilaisneitonen: "Voi, miten kaunis lehmä! Mutta miksei sillä ole sarvia?"

Farmari selittää: "No, katsokaas jotkin lehmät syntyvät sarvettomina, joiltakin taas ne katkeavat, joskus farmarit katkaisevat lehmien sarvet ja jotkin lehmälajit ovat kehittyneet sarvettomiksi. On monta syytä sarvettomien lehmien esiintymiseen, mutta tämän "lehmän" sarvettomuuteen on syy siinä, ettei tämä olekaan lehmä, vaan hevonen."

*

Ylpeä isä soitti lehden toimitukseen ilmoittaen kolmosten syntymisestä perheessänsä. Toimittaja ei kuullut hyvin ja hän pyysikin: "Haluaisitteko sen toistaa?"

— En, jos sen suinkin voin välttää!, näpsäytti isä vastaan.

*

— Kuinka jouduitkaan naimisiin Bobin kanssa?

— Kuten niin monet muutkin. Olimme ensin hyviä ystäviksiä, mutta sitten päätimme muuttaa toisiimme suhtautumistamme.

*

Kekkereissä suoritettiin musikaalista ohjelmaa. Eräs vasta paikkakunnalle tullut nainen kumartui viereissään seisovan miehen puoleen ja kuiskasi: "Mikä kauhea ääni tuolla naisella on. Kuka hän on?"

"Oh, anteeksi . . . Oikeastaan hänen äänessään ei olekaan mitään moitittavaa, mutta tuo sävellys on kauhea. Kenenkähän tekemä se mahtaa olla?" "Minä satuin sen laatimaan", oli seuraava vastaus.

HUBBARDSTONIN FARMARIEN vuotuinen

Chicken Barbecue

oman talon pihalla sunnuntaina elokuun 19 päivänä.

Puoli kanaa, karpaloa, vihanneksia, kirnupiimää, maitoa ja kahvia, piirakkaa, voita ja leipää.

Tarjoilualkaa kello 12.00.

Liput $1.25.

Amerikkalaisten lukutavat muuttuvat

Amerikkalaisten lukutavoissa viime vuosina tapahtunut muutos on tuonut tieto- ja kaunokirjallisuutta sellaisiin aikaisemmin uskomattomalta tuntuviin myyntipaikkoihin kuin sanomalehtikioskeihin, pikamyymälöihin, tavallisiin sekatavarakauppoihin, rohdoskauppoihin ja moniin muihin myymälöihin, jotka eivät ole kirjakauppoja. Ostoksiaan pikamyymälässä suorittava perheenemäntä voi esim. pysähtyä valitsemaan itselleen lukemista kirjahyllystä, jossa ovat edustettuina nimet Shakespeare, Schweitzer, Andre Maurois, Arnold Toynbee ja Mark Twain.

Selityksen tähän ilmiöön antaa halpahintaisten taskupainosten saavuttama suuri yleisönsuosio. Yleisenä tapanahan on ollut, että varsinkin uusia kirjoja saa ostaa vain kallishintaisemmassa kovakantisessa asussa, ja hinta luonnollisesti saattaa vaikuttaa ostajan ratkaisuun.

Sotavuosien aikana amerikkalaisten lukuhalu kasvoi yllättävästi. Tämän lukuhalun tyydyttämiseksi keksittiin halpahintainen paperikansiin sidottu taskupainoasu, ja pian kirjoja myytiin tavallisten kirjakauppojen lisäksi mitä erilaisimmissa myyntipaikoissa. Edellisellä vuosikymmenellä paperikantisessa taskupainoasussa julkaistiin etupäässä kevyttä ajanvietekirjallisuutta, mutta vuoden 1950 jälkeen on tapahtunut selvä muutos. Näitä halpahintaisia kirjoja ostava yleisö on yhä suuremmassa määrin alkanut osoittaa mielenkiintoa pysyvän kirjallisen tai käyttöarvon omaavia teoksia kohtaan.

Yhdysvalloissa on useita kustannusyhtiöitä, jotka ovat ottaneet erikoisalakseen taskupainosteosten julkaisemisen. Paperikantisen painoasun tarkoituksenmukaisuudesta ovat kustannusalan edustajat vakuuttuneita, sillä tässä asussa julkaistun vakavan kaunokirjallisuuden ja tieteellisen kirjallisuuden myyntinumerot osoittavat taisaisesti kasvavaa nousua, mikä samalla on selvä osoitus amerikkalaisten kirjallisen maun kehittymisestä.

Ihminen ja sää

Sään vaikutus ihmisenterveyteen ja mielentiloihin on yleisesti tunnettu, mutta sen lainalaisuudet ovat osoittautuneet vaikeiksi määritellä. Äskettäin kuollut toht. M. Curry apulaisineen tutki perusteellisesti asiaa ja totesi, että ihmisen hyvinvointi tai sairaus riippuu ennen kaikkea ilman aktiivisesta happipitoisuudesta eli, kuten hän sanoi, sen aran-arvosta. Hän kehtti mittarinkin, jonka avulla hän totesi aranpitoisuuden laskeutuvan lämpimässä ja lisääntyvän kylmässä ilmassa. Sääntutkimuksissa havaittiin samalla, että kylmän sään rintaman aiheuttama ilmavirtojen pystysuora vaihtuminen lisää aranpitoisuutta maan pinnassa. Curry huomasi aranpitoisuuden vaikuttavan ihmisen vegetatiivisen hermoston kaikkiin toimintoihin. Alenevat aran-arvot edistivät masentunutta mielialaa, tartuntatautien vaaraa ja verenvuotoja, nousevat taas aiheuttivat ärtymystä, kouristustiloja ja reumavaivoja. Curry oli myös havaitsevinaan ihmisten olevan säähän suhtautumisessaan kahta tyyppiä. toinen tietysti kärsii erityisesti aranin puutteesta lämpimässä ja toinen kylmässä ilmassa. Edellisiä edustaa ystävällinen ja muhoileva, kosketusta toisiin ihmisiin harrastava, pyöreä- ja punakkakasvoinen ihminen, jälkimmäisiä taas tarmokas, kunnianhimoinen, tunteittensa ilmaisemista karttava, pitkä-, terävä- ja kalpeanaamainen tyyppi. Useimmat ihmiset tietenkin sijoittuvat näiden vastakohtien välille.

Curryn kokeista mainittakoon, että kun hän sijoitti lämpöherkän eli L-astmaatikan aran- (otsoni-) pitoiseen ilmakammioon, tämän vointi parani lyhyessä hetkessä, mutta kylmäherkän eli K-tyypin tila sen sijaan huononi. Vastaavasti eri tavoin reagoivat monia muita tauteja sairastavat aranpitoisuuden lisääntymiseen tai vähentymiseen. Tutkimuksissa pyritään ottamaan selvää eri seutujen aran-arvoista ja ohjaamaan sairaita ihmisiä heidän toipumiselleen edullisemmille seuduille.

— "O gosh!" — "O gosh mitä?" — "Tuli vain mieleeni, missä hirvittävässä asemassa maailma olisi ellei Columbus olisi löytänyt Amerikkaa. Mistä mentäisiin nyt rahaa lainaamaan?"

NEW YORK CITY

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5. Puhelin REgent — 7-4155.

Konttorin aukioloajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12—5.

SKANDINAVIAN LIITON KILPAILU

Sunnuntaina 26 päivänä ne pidetään Red Hook stadionilla, Fitchburgin poikain "entrit" jo tulivat, kokonaista 9 miestä, Koutosen Erkki ja Kauppinen ovat mukana, ja uusia miehiä myös mukana. Connecticutin poikain "entrit" ei olleet saapuneet tätä kirjoittaessa, vaan ehkä ne saapuvat, tai ovat jo saapuneet. Kilpailista tulee kovat ja toivottavasti nähdään Len Pussisen printterilöytö mukana, joka niin mahtavasti viime vuonna voitti 100 jaartia. Kunhan saadaan kaunis kilpailupäivä. Kilpailut alkavat kello 12 päivällä. Saa nyt nähdä mitä ruotsalaiset uhkauksistaan voivat toteuttaa. Sitä sopii nya suomalaistenkin joukolla saapua katsomaan. Sisäänpääsy kentälle on vapaa. Toivottavasti ohjelmaa ja kilpuja katsomaan saapunut yleisö hyväntahtoisesti uhraa muutamia senttejä, sillä näistä kilpiluista ei ole Skandinavian liitolle mitään aineellista hyötyä, vain menoja. Vuokraa kentästä ei tarvitse maksaa koska se on kaupungin maksettava, vaan radanhoitajille ja kilpailupaikkojen järjestäjille on maksettava, ohjelman painatus ja palkinnot maksavat myös jonkin verran. Siis sunnuntai 26 päivä vietetään taas pitkästä aikaa urheilun merkeissä. — E. E.

Mr. ja Mrs. S. A. SANNINEN
Lake Worth, Fla.

Toivotamme onnea 47. hääpäivänne johdosta

ja kiitämme kutsusta juhlimaan kanssanne Lantana Palms ravintolassa elokuun 4 p. 1956

Mr. ja Mrs. Nils Manelius
Anna Vuori
Aino ja Walter Rahikainen
Hilma ja Otto Kuitunen
Anna ja Kalle Forsman
Tyyne Niemi

TÄYDELLISIÄ, KAUNIITA HAUTAJAISIA
järjestää
JAMES Funeral Home
Puhelin 4-3690
SCOTIA 2, N. Y.

Egg Harbor City, N.J.

Viime lauantai-iltana juhlittiin Bill Kolarin

syntymäpäivää. Billia merkkipäivänään saapuivat onnittelemaan jokseenkin kaikki etelä Jerseyn suomalaiset. Joten tilaisuudesta muodostui oikein suurjuhla, meikäläisiin oloihin verrattuna. Tilaisuuteen oli saapunut New Yorkista myöskin Kolarien sukulaisia ja tuttavia. Ensin vietettiin iltaa ulkona seurustelun ja laulun merkeissä ja myöhemmällä siirryttiin sisälle Kolarien kauniiseen kotiin, jossa onkin tilaa suuremmallekin joukolle. Siellä nautittiin illan antimista joita oli runsaasti, sekä annettiin illan sankarille ystävien ja sukulaisten lahjat joita myöskin oli sangen paljon. — Bill on nyt 18 vuoden ikäinen. Hän on erikoisen ahkera nuorukainen. Hän tekee työtä ja huolehtii siitä, että kanat tulee aikanaan ruokituksi ja munat kootuksi pesistä. Toivotamme onnea ja menestystä Billille.

William Vainikainen oli vaimonsa kanssa

Kolarellla viikonloppua viettämässä He ovat juuri menneet naimisiin. Hänen nuori vaimonsa tuli viime syksynä Suomesta ja on ammatiltaan sairaanhoitajatar. Hän tuli tänne englanninkieltä opiskelemaan ja hänellä on yksityisopettaja loppuikänsä. William Vainikainen on ammatiltaan sähkömies ja hänestä tulee varmasti hyvä perheen pää. Toivomme heille onnea ja hyvää yhteisymmärrystä elonsa pitkällä taipaleella.

Mr. Lappalainen on viettänyt

viikon loman Mullikkajoella Selma Andersonin luona. — Saarelmat olivat Tauno Oksmanin hautajaisissa viime viikolla. Tauno kuoli äkkiä työmaalla ollessaan. Hän oli vielä nuori mies. — K. J.

Cleveland, Ohio

ASKL:n osaston kahvilaiset

ja ulkoilmapiknekki on Elli ja Alex Karin asunnolla 2323 W. 37 st. sunnuntaina t.k. 19 päivä. Tervetuloa! Hauskaa seuraa ja hyvä ravintola. — N. K.

PINE SHORE
(MÄNTYRANTA)
Sijaitsee kauniin Beach Pondin rannalla, Voluntownissa, Conn. Siistejä huoneita ja kämppiä vuokrattavana kesälomailijoille viikottain tahi kuukausittain. Tilava ruokailuhuone ja keittiöt, kaasuhellat, refrigerators, juoksevat vedet, ym. itsekeittomahdollisuudet. Sauna järven rannalla, venheitä ja television. Kohtuulliset hinnat.
LILLIAN ja FRED KAUPPINEN
R.F.D. 1, Voluntown, Conn.
Tel.: Jewett City, Drake 6-2318 - Drake 6-4534.

WALTER GRANHOLM
valmistaa ja asettaa
HAUTAKIVIÄ
kaikkiin New Yorkin ympäristön hautausmaihin.
Näytevarasto lähellä Mt. Hope hautausmaata.
SAW MILL RIVER ROAD
HASTINGS ON HUDSON 6, N. Y.
Tel. HA. 5-4285 Suomalainen liike

SAUNA
Finnish Steam Baths, Inc.
1939 Madison Ave., New York 35, N.Y.
Avoinna kello 11 aamulla 11 illalla.
Naisille: maanant., tiist. ja torst.
Miehille: keskiv., perj. ja lauant.
Puh. LEhigh 4-2956.
Mr. and Mrs. G. G. MAKI.

Milford, N. H.

Osaston kahvilaisjuhla

jonka laittoi Hilja Mattinsa kanssa omalle pihamaallensa viime sunnuntaina onnistui hyvin. Vieraita saapui monelta paikkakunnalta. Illan lähetessä sade ajoi ihmiset huoneisiin. Kiitos osaston puolesta osanottajille.

Sairaalassa

on Mr. Matti Laurila. On ollut jo kaksi viikkoa Nashuan Memorial sairaalassa. Hänelle tehtiin leikkaus joka onnistui hyvin vaan nyt täytyy hoidella sydäntä. Hänen ikänsä tulee ensi talvena olemaan 79 vuotta. Matti on niin tervehtynyt, että tätä lukiessa hän on jo kotiholdassa. Hän harjoittaa maitotaloutta Osgood tien varrella. Toivotaan hyvää parantumista.

Tytär syntyi

Laina ja Walter Keskiselle viime sunnnutaiaamuna. Onnea uudelle tulokkaalle. Asianomaiset voivat hyvin. — S. K.

Los Angeles, Calif.

Hommataan sitä täälläkin

Suomen Olympia-rahaston kartuttamiseksi on täällä pidetty kahvilaisia, iltamia y.m. tilaisuuksia. Tähän mennessä kerätty yli tuhannen dollaria. Lauantaina t.k. 25 p. tulee olemaan illallinen, ohjelma- ja tanssiillatsu North Star Auditorium 1631 W. Adams Blvd. Syöntiaika klo 6.30, sen jälkeen lyhyt ohjelma ja loppu ilta tanssia. Tämä kaikki maksaa ainoastaan kaksi dollaria. Lapset alle 12 puoli hintaa. Puhdas tulo annetaan Suomen olympia-rahastoon. Odotamme suurta osanottoa ja toivotamme kaikki tervetulleeksi. Tämä on Finnish Am. Societyn toimeenpanema tanssitilaisuus. Soitosta huolehtii Parkkon orkesteri. — E. L.

Ashby, Mass.

Maja-haalissa

on lauantaina 18 p. erikoisen suuret "riemu hyppelyt." Juhlitaan siksi kun tulee syyskuun 18 p. kuluneeksi 36 vuotta siitä kun naisille myönnettiin äänioikeus Yhdysvalloissa. Näissä tanssiaisissa naisilla on samat oikeudet kuin miehilläkin kaverin naussa ja voivat ryöstääkin kaverin toiselta tanssijalta. Palkintoja annetaan ja Lammen orkesteri soittaa. Kuumat kahvit ja kylmät soodajuomat on ravintolassa entiseen tapaan. Tulkaa Ashbyn Majalle, ette kadu matkaanne.

Sunnuntaina

19 päivänä tarjoillaan taas Majalla chicken barbecue puolinen yhtä hyvin valmistettuna kuin ennenkin, tarjoiluaika on kaksi-osanen — kello 12 ensimäinen ja klo yhdeltä toinen. Maksu sama kuin ennenkin.

Toimitsijat vaivojaan säästämättä ilmaiseksi tekevät työn. Ottakaa siis perheen emännät lepopäivä itsellenne ja tulkaa nauttimaan toisten valmistamasta päivällisestä. Tämä on ehkä viimeinen tänä kesänä Majalla. Sateen sattuessa on tilaa sisällä.

Mr. ja Mrs. Arnold Davis

sekä heidän 2 poikaa Waukeganista ovat täällä kyläilemässä Toni Pätärin farmilla. Arnold on Pätärin siskon poika. Poikasena hän oli setänsä luona ja oli erittäin innostunut metsästämään, kuten Tomikin on. Tuli nyt näyttämään perhettään. Hauskaahan se on jälleen näkeminen. — Tiedoittaja.

Worcester, Mass.

Lauantaina 18 p.

on kesän viime hypyt Mölylässä. Tietenkin mennään ja pidetään oikeen iloiset hyyppelykset. John Rintala jakaa tahtia.

Mr. ja Mrs. Oskari ja Vilma Salminen

juhlivat "Kultahäitä" — 50-vuotista hääpäiväänsä kotitalossaan Leicesterissä, Pleasant st. lauantaina 25 päivänä elokuuta. Eikä he tahtoneet tätä ikimuistettavaa tapausta viettää niljaisuudessa omissa väissä, vaan he kutsuvat "oloneuvokset" rouviensa kansa heille kello 12 päivällisselle. Kutsu oli oikein miehen sana, että "oloneuvokset" ottakaa se huomionne. Siis kello 2 ip. on "Oppen naussi" johon kutsutaan kaikki tuttavat ja kylän väet. Kaikki siis tervetulleita.

Eikä juhliminen lopu tähän. He ovat järjestäneet iloiset "hyppelyt" Greenvillen haalille (Veteraanien haali). Hyppelyt alkaa kello 7 illalla. Soittamaan tulee Ritva joki ja Väinö Toivonen. — Niin Oskari puheli.

Oskari Salminen ja Wilma ovat kaikille tunnettuja kansamme seuratoiminnoissa. Oskari on vakinainen lehtemme tilaaja, osuustoimintamies ja aina paikala kun on Suomen avustustyö kysymyksessä, ei yksin tiketin ostajana vaan tuntuvana aineellisena avustajana. Joten nyt kun heillä on tällainen harvinainen juhla niin mennään heidän vieraakseen. Muistakaa lauantai 25 päivä kuluvaa kuuta.

Mrs. Alma Ilvonen,

Raivaajan asiamies, kuljeskelee kyliä katselemassa. Ensin omaisia Eriessä, Pennsylvaniassa ja nyt katselee hän Torontoa Canadassa. Ja minkä vielä kerkiää, kun kiirettä pitää. — Niku.

Maynard, Mass.

Kahvilaiset ja elokuvat

Pirtillä 4 River st. tämän viikon lauantaina 18 päivänä. Elokuvia näyttelee parturi Kalle Wainio. Hän on tehnyt Suomimatkan tänä kesänä vaimonsa Helga mukanaan ja elokuvat on otettu niiltä paikoilta, joissa he ovat matkustaneet. Kuvat ovat värillisiä ja hyvin onnistuneita, sanovat ne, jotka ovat ne nähneet. Kahvipöydässä on omatekoiset leivonnaiset. Tulkaa Pirtille, ehkä näette oman paikkakuntanne tuttuja paikkoja ja omaisianne. Tervetuloa! — Toimikunta.

Hubbardston, Mass.

Ensi sunnuntaina

t.k. 19 päivänä on farmariyhdistyksen toimesta "Chicken barbecue" päivällinen omalla kentällä haalin takana. Kanan ohella ateriaan kuuluu kurkkua, tomaattia, peruna hiutaleita, karpalo kastiketta, leipää, voita, piiraakkaa, kahvia, maitoa tai piimää. Kahvia saa niin monta kupillista kun itsekukin haluaa. Sateen sattuessa olemme haalissa. Tarjoilu aletaan kello 12. Aterian hinta on $1.25. Tervetuloa naapurikylistäkin. — H. R.

Kalevan Naisten ylikokoukset

Evelethissä, Minn. onnistuivat hyvin

Vastikään päättyneet kalevaisten ylikokoukset keräsivät jäseniään yhteen joka puolelta avaraa Amerikan manteretta. Ylikokoukset pidettiin Evelethissä, Minn. Ne aloitettiin ylempien asteiden tilaisuuksilla heinäkuun viimeisellä viikolla kauniin sään vallitessa. K. R. Otavan Maja ja K. N. Valvotar Tupa olivat jo etukäteen suorittaneet kaikki ennakkojärjestelyt suurta kiitosta ansaitsevalla tavalla. Yllämainittu Tupa ja Maja myöskin huolehtivat aterioiden järjestämisestä näitä viikon kestäviä kokouksia varten. Juhlatoimikunnassa olivat Jacob Hill, Matthew Lahti, Lauri Paloranta, Mrs. Matti Kivistö, Mrs. Elmer Robotson ja Theodore Hill.

Luantai-illaksi, 27 p. heinäk. oli Eveleth Audioriumiin järjestetty juhlapäiväilliset. Päivällisillä suoritetusta ohjelmasta mainittakoon Jacob Hillin tervehdyspuhe, kaupungin majurin Joseph Jagunichin puhe sekä tohtori John Wargelinin juhlapuhe. Ohjelmanesittäjänä toimi Matthew Lahti.

Sunnuntaiaamuna kokoonnuttiin yhteiseen jumaanpalvelukseen Evelethin Suomi Synodin kirkkoon. Jumalanpalveluksen suoritti pastori M. R. Ruohoniemi. Päivällä vietettiin ulkoilmajuhlaa Veterans Lake Parksisa. Aterian jälkeen suoritettiin mieliinpainuva ohjelma, jonka kohokohtiin kuuluivat K. N. kunniotetun veteraanin, Mrs. Minnie P. Mäen ja K. R. pääsihteerin, Andrew Braskin sekä tohtori George Selken suurenmoiset puheet.

Sunnuntai-iltana pidettiin Boardman Auditoriumissa upea iltajuhla. Suuren salintäyteisen juhlavierasjoukon lausui tervetulleeksi Otavan Majan puheenjohtaja, Väinö Tuoml. Miss Gail Roberts esitti taidolla urkusooloja. Mrs. John Lepänen, Mrs. Ray Kangas ja Mrs. Sally Barber lauloivat Mrs. Eli Wainion säestyksellä. Kalevala-aiheisen runon esitti sattuvasti Mrs. Karen Kiviluoma ja yksinlaulua Mrs. Aili Hill. Mrs. E. Talikka soitti viulusooloja tyttärensä säestämänä. Tunnustukseksi ansiokkaasta työstään ojennettiin Mrs. Fannie Aartlalle kukkia. Viimeisenä ohjelmanumerona esittivät Virginian Suomikerhon jäsenet erittäin onnistuneen näytelmän "Kyllikki ja Lemminkäinen."

Maanantai-illaksi oli järjestetty illallinen ja sauna kalevaisten omalle saarelle. Siellä suoritettiin vapaata ohjelmaa. Tilapäinen sekakuoro lauloli, K. R. puheenjohtaja Henry Mayala kertoi Amerikan Laulajien matkasta Suomeen, toimittaja Esa Arra, Mrs. Minnie P. Mäki ja Mr. Jacob Hill puhuivat.

Kalevan Naisten varsinaisissa kokouksissa ilmeni paljon erilaisia asioita pohdittavaksi, mutta hyvällä yhteisymmärryksellä niistä selvittiin kiitettävästi. Kaksivuotisen toimintakautensa nyt päättänyt palveluskunta hoiti tehtävänsä suurta kiitosta ansaiten. Yksi tärkeimmistä asioista koski uuden ylipalveluskunnan valitsemista. Toimet jakaantuivat seuraavasti: Y. Ka. Fannie Aartila, Negaunee, Mich. Y. E. Vivian Ahola, Fitchburg, Mass., Y. N. E. Seidi Järvinen, Virginia, Minn., Y. Ki. Elin Heinonen, Waukegan, Ill., Y. R. Saima Lahti, Ironwood, Mich., Y. Ve. Martha Stenberg, Portland, Oregon, Y. S. Anna Wickman, Berkeley, Calif., Y. O. Elvira Kivistö, Eveleth, Minn., Y. Va. Selma Salmio, Duluth, Minn. Uudelle ylipalvelukunnalle toivotettiin onnea vaativassa tehtävässään ja entinen ylipalveluskunta kukitettiin kiitoksesi hyvin suoritetusta työstä.

Yhtenä vaikutavimmista hetkistä jäi mieleen kunnianosoitus K. N. veteraanille, Mrs. Minnie P. Mäelle. Hänet kukitettiin ja Mrs. Katherine Hansson lauloi. Läheisen ja lämpimän mielialan vallitessa erottiin tuntien suurta kiitollisuutta Minnesotan kalevaisia kohtaan, jotka niin monella eri tavalla sekä seurana että yksityisesti osoittivat ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuuttaan juhlaviikon aikana. Tunsimme kaikki olevamme yhtä suurta perhettä. — K. A.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Hartausseurat on Worcesterin apostolis-lutheran kirkossa 35 Crammont Road elokuun 18 päivänä klo 7.30 ill. ja sunnuntaina 19 päivä kello 10.30 ap. ja 2 jälkeen puolenpäivän. Näissä seuroissa saarnaa pastori Kallio. Ystävällinen kutsu kaikille. — Alex Niemi.

PEABODY, MASS.

Ensi sunnuntaina elok. 19 p. on englanninkielinen jumalanpalvelus kello 8.30 aam. Pastori Rankinen on silloin palannut Michiganin matkaltaan. Seuraava suomenkielinen jumalanpalvelus on t.k. 26 p. klo 4 ip.

Rockport, Mass.

Sunnuntaina 19 p. on englanninkielinen jumalanpalvelus klo 10.45 aam. ja suomenkielinen klo 7 illalla, ollen kuukauden kolmas pyhä. — E. O. Rankinen.

THOMASTON, MAINE
Lähetysseurakunnan uutisia

Kirkossa St. George Road hartaushetki torstaina t.k. 16 p. klo 7.30 ill. Puhuu pastori C. Saarion. Sunnuntaina 19 p. on jumalanpalvelus klo 1.30 ip. Tervetuloa! — H. S.

WEST PARIS, MAINE

Tämän viikon torstaina on viikkoillan hartaushetki ja sen yhteydessä tarjoilu Mr. ja Mrs. Matti Wäisäsellä. Tilaisuus alkaa klo 7.30 ilalla.

Ensi sunnuntaina on Livermoressa sikäläisten ystävien ulkoilmajuhla Mr. ja Mrs. Emil Ohtamaan pihamaalla. Tilaisuus alkaa kello 10.30 ap. Tervetuloa! — Felix R. Mayblom.

YLLÄTTYI

— Te siis olette hyvin terve ja voimissanne!

— Miksi en olisi?

— Minulle oli yllätys hyvä kuntonne, sillä naapurinne puhui äskettäin teistä erittäin kehuvasti.

— Jokainen mies on sankari kodissaan — kunnes vieraat ovat lähteneet.

UUSIA MAHDOLLISUUKSIA JAKOMIELITAUTIA VASTAAN

Amerikkalainen tutkijaryhmä on amerikkalaisten psykiatren seuran vuosikokouksessa Chicagossa esittänyt keksinnön, jolla katsotaan olevan erinomainen merkitys taistelussa skitsofreniaa (jakomielitautia) vastaan. Keksinnön perustana on, että skitsofreenisten henkilöiden verestä on onnistuttu valmistamaan nestettä, joka on osoitatutunut skitsofreniaa aiheuttavaksi ja jonka olemassaolon tuntemisen katsotaan avaavan laajoja mahdollisuuksia sairautta, sen käsittelyä ja ehkäisemistä koskevien tietojen lisäämiseen.

Eristetty aine on valkuaisainetta, jolla näyttää olevan tähän asti tuntematon vaikutus synnyttää skitsofreniaa muistuttavia oireita apinoissa ja skitsofreenisiä tiloja ihmisissä. Kokeita on suoritettu mm. kahdelle psyykisesti terveelle amerikkalaiselle vangille, jotka olivat vapaaehtoisesti asetuneet tutkijoiden käytetäviksi.

TOISIAKIN VIISAITA

Kirurgi on lopettanut leikkauksen ja pyysi erästä kanditaateista ojentamaan hänelle pullon, jonka kyljessä luki: diadecylachydid. Hän sai pullon, vilkaisi sitä ja kivahti kiukkuisena:

— Vietävä, kuka on juonut loppuun kaiken viskini?

MAHTAVAT SYYSKESÄN JUHLAT
tomeenpanee
CANTERBURYN, CONN.,
AMERIKAN SUOMALAISEN KANSANVALLAN LIITON OSASTO
sunnuntaina elokuun 19 päivänä
Canterburyn suomalaisessa haalissa ja kentällä

OHJELMA:
AVAUSSANAT ..... — — —?
LAULUA ..... Kerttu Pitman
LAUSUNTAA ..... Laina Ruoho
JUHLAPUHE ..... Oskari Tokoi
VIIHDELAULUJA ..... Liisa Alkio (itse säestää kitaralla)
JOTAIN ..... David Laine
KUPLETTEJA ..... Fanny Tonroos

HYVÄ HÄMMIPÄIVÄLLINEN
kaikkine herkkuineen.
Tarjoilu aloitetaan klo 11:30 aamupäivällä
Hinta $1:25.
Ohjelma alkaa kello 2 ip.
Kilpailua ja hauskaa seurustelua aamusta alkaen.
Autojen parkkaus ja sisäänpääsy vapaa!
— TERVETULOA! —

ALLEN FUNERAL SERVICE
Palvelus on tunnuslauseemme.
NEWFIELD, N. Y. • SPENCER, N. Y
Tel. 47511. Tel. 36.

CAPITOL RADIO
1. S. Main St., P. Chester, N. Y.
Äänilevyjä - Välineitä - Radioita
Pyykkikoneita - Jääkaappeja
Radioinsinöörit
- Lupakirja-sähköteknikkoja -
Puh. Port Chester WEstmore 9-8110

BOND HARDWARE
COOK & DUNN PAINTS
Hardware - Houseware
Scotts Lawn Products
ELM STREET BE 9-4694 FISHKILL, N. Y.

VAN VOORHIS BROS., INC.
LUMBER - BUILDING MATERIALS - MILLWORK
"CUSTOMERS BUILT OUR BUSINESS"
Phone 94217
ELM STREET FISHKILL, N. Y.

BROTHERS KANANPOIKASIA
tuodaan trokilla hautomosta suoraan. — Kirjoittakaa, soittakaa tai tavatkaa teidän paikallista Hall Brothers edustajaa
T. M. CLARK, Spencer, N. Y.

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9 4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

LAATU VALLITSEE TÄÄLLÄ
FISHKILL LIQUOR STORE
ARTHUR F. MUCCI
Main St., Fishkill, N. Y.
Tel. Beacon 9-4814

BRINCKERHOFF — GARAGE
Tel.: Beacon 9-7391
FISHKILL, N. Y.

FISHKILL HARDWARE
L. Auchmoody, omistaja
Rautatavaraa, työkaluja ja taloustarvikkeita. Pittsburg-maaleja. Uuneja.
Main Street, Fishkill, N. Y
Tel. 9-4614

NATHAN J. HOOSE
G. L. F.
Rehuviljaa — Siemeniä — Apulantoja — Farmitarvikkeita
Puh.: Beacon 9-4362
Box 484, Fishkill, N. Y.

MARSHALL BROTHERS
— Teidän ystävällinen lähistö hautomonne —
Kimber Leghorns, Rhode Island Reds ja Red Rock Crosses.
Soittakaa:
MARSHALL BROTHERS
Ithaca, N. Y. Puhelin 4-6336.

LARSEN'S DELICATESSEN
10 North Water Street, Byram, Conn.
Jeferson 1-9136
Omistaja Otto Moschel
SKANDINAVIALAISIA ja SUOMALAISIA HERKKUJA
— Tilatkaa myös postitse! —

NEW YORKISSA VIERAILLESSANNE
muistakaa käydä syömässä herkullinen Voileipäpöytä - Lounas tai Päivällinen meillä.
TERVETULOA!
FINLAND HOUSE
39 East - 50th Street, N.Y.C. — Murray Hill 8-0018
"Avoinna myöskin sunnuntaisin klo 1:00 i.p. - 9:00 ill."

F. G. L. N.
Funeral Home, Inc.
77 East 125 St.
New York City
Puhelin: Lehigh 4-0461
Kohtuulliset hinnat
Yksityiskappeli

TRYFOROS BROS.
KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähkeellä kaikkialle
Puhelimet LEhigh 4-4412 - 4413
56 East 125th St., New York 35, N.Y.
Sivuliike 482 Willis Ave.

MATKUSTAESSANNE SUOMEEN
tai muualle kääntykää puoleemme lippu- passi- ja paluulupa-asioissa.
SELMA LEEMAN CO.
TRAVEL AGENCY
630 LEXINGTON AVE. NEAR 53ST
NEW YORK 22, N. Y. PLAZA 5 0327

VICTOR FRÄNDILX'n LAKIASIAINTOIMISTO
134 East 124 Street
New York 35, N. Y.

Syvästi surren ja kaivaten ilmoitamme, että rakas vaimo ja äiti

IDA JUVONEN

(o.s. Korpela)

kuoli heinäkuun 25 p. 1956 sairaalassa Cambridgessä, N. Y., jossa hän sairasti kuusi viikkoa. Hän oli syntynyt heinäkuun 9 p., 1888, Evijärvellä, Suomessa, V. l., ollen kuollessaan 68 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi hänen miehensä Tauno ja yksi tytär Eleanor sekä ystäviä ja sukulaisia tässä maassa.

Olit puoliso parhain,
sua kaipaan aina.
Unhossa et ole mullassa siellä,
sua alati muistan eloni tiellä.
Nuku ikiuntasi rauhaisaa.

Puolisosi Tauno.

Et tunne äitikulta tuskia enää,
lepäät rauhassa nurmen all'.
Minun kyynneleet vuotaa aina
muistaessa äitiä kuin olit niin rakas.

Tyttäresi Eleanor.

SYDÄMELLISET KIITOKSET

kaikille tuttaville, jotka lähettivät kauniita kukkia ja ottivat osaa meidän suureen suruumme.

TAUNO JUVONEN,

Sandgate,
Arlington, Vt.

Larsen's Liquor Store
VIINEJÄ ja VÄKIJUOMIA
Tel. B. R. 6-9136 Byram, Conn.
North Water & Mill Sts.

Massachusettsin sää: Tänään kaunista ja lämmintä. Yöllä ja huomenna selkeää ja viileää.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Albert V. Spagnuola-niminen 32-vuotias maalari, 9 Hale St., loukkaantui luisuessaan alas E. J. Cross yhtiöllä työssä ollessaan Worcesterissa. Yhtiö maalautti Simonds Saw and Steel yhtiön uutta rakennusta täällä Fitchburgissa.

KESKUSTOIMIKUNNAN KOKOUS

Ensi maanantai-iltana klo 7.30 pidetään Keskustoimikunnan kokous Kaleva Kodissa. Tässä kokouksessa hyväksytään teksti siihen laattaan, joka asetetaan Burbankin sairaalassa olevaan suomalaisen huoneen oveen uudessa sairaalarakennuksessa. — I. A.

PORMESTARIN VAIKEUDET

Fitchburgin kaupungin työläisiä edustava Municipal Employes Ass:n ilmoitti lähettävänsä valtion työsuhdelautakunnalle valituksen pormestari Brayn suhtautumisesta kaupungin työläisiin. Työläisten yhdistyksen presidentti, Joseph O. LaMontagne, sanoi pormestarin kohtelevan työläisiä monella eri tavalla ja on käyttänyt sopimatonta kieltä keskustellessaan työläisten kanssa.

Yhtenä syynä mainitaan, että joku työläinen on saanut hyvitystä 43 tunnista, kun todellinen työaika on ollut vain 37 tuntia. Kun eräs trokin ajuri oli siitä pormestarille huomauttanut, niin pormestarin olisi pitänyt käyttää sopimatonta puhetapaa ja uhkailleen valittajaa. Näin valittaja oli asian esittänyt työläisten järjestämässä kokouksessa.

KAUNTIN MARKKINAT ELOK. 24—26 PÄIVINÄ

Vuotuiset 4-H järjestämät Middlesex kauntin markkinat pidetään ensimmäisen kerran omalla kentällä Westfordissa. Jokaisella 4-H:n jäsenellä on oikeus ottaa osaa näyttelyissä pidettäviin kilpailuihin ja asettaa tuotteitaan esille. Yleisö on tervetullut markkinoille. Perjantaina elok. 24 pnä on muotinäyttely ja lauantaina 25 pnä on barbecue, kansantanssiesityksiä ja yleistä tanssia.

DILLON KOULUN VALMISTUMINEN

Pormestari Hedley Bray sanoi, että kaikki käytettävissä olevat keinot käytetään, jotta korjauksen alaisena oleva Dillon koulu voidaan avata syyslukukauden alkaessa kouluopetusta varten. Urakkatarjouksia aletaan vastaanottamaan muutaman päivän kuluttua, jonka jälkeen urakoitsijat voivat alkaa suorittamaan korjauksia. Maanantaina pidetyssä kokouksessa rakennustarkastaja Archambault oli siinä uskossa, että korjauksia ei voida suorittaa ennen lokakuuta, mutta pormestari näkyy olevan toista mieltä asian suhteen.

KOULUJEN SUPERINTENDENTIN PAIKKA AVOIMEKSI

Kouluhallitusta on kehoitettu julkaisemaan superintendtin paikka avoimeksi, että jokaisella virkaan pyrkijällä on tilaisuus lähettää hakemuksensa sisälle ennen syyskuun 15 päivää.

Tähän mennessä on jo yhdeksän hakemusta jätetty sisälle, joista kaksi on apulaissuperintendentin toimeen. Viime mainittu toimi tuli avoimeksi Miss Madeleine E. Bartellin erotessa toimesta. Pääsuperintendentti McCarn myös on sanoutunut ylös toimestaan.

JÄTTIVÄT TYÖPAIKKANSA

Noin 150 Selig Manufacturing Co:n työläistä lakkoutui, kun yhtiön ja union välillä ei saatu sopimusta aikaan. Työläiset vaativat palkankorotusta, mutta yhtiö ei ainakaan vielä ollut valmis sellaista myöntämään. Lakkovartijat ovat asetettu Green ja Mechanic katujen varsilla oleviin yhtiön työlaitoksiin. Neuvotteluja käytiin Lowellissa.

Palkankorotuksen lisäksi työläiset vaativat palkkaa juhlapäiviltä ja vakuutusjärjestelmän ottamista käytäntöön.

Yhtiön tehtaat ovat Leominsterissa.

UUTISILMOITUKSIA

MYYTÄVÄNÄ:
Winchendonissa, Mass., **8-huoneen ASUINTALO**, 2-auton talli, 2 eekkeriä maata, automattinen lämmitys, kaupungin vesi, sähkövalaistus. Hinnoitettu myyntiä varten. — Kirjoittakaa Box JFC, Raivaaja, Fitchburg, Mass.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessanne

DR. FRANCIS X. GAGNON O. D. Silmiä tarkastetaan ja silmälasien valmistusmääräyksiä annetaan. 520 **Main St. Room 207. Puhelin FI 2-9740.**

Kuuma SAUNA, 233 Mechanic Street. Auki torstaina kello 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap. — 12 j.p.p., sunnuntaina 9—12 aamupäivällä. Puh. 3-7440.

Hazel Street SAUNA, 50 Hazel St. Avoinna perjantaista sunnuntaihin puoleen päivään.

MIKKOLAN SAUNA, 26 Pratt Road, Fitchburg. Saunamme on auki perjantaina 2 ip. — 11 illalla, lauantaina 10 ap. 12 illalla, sunnuntaina 8—12 aamupäivällä.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm Street. Saunamme on auki torstaina klo 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap. —12 illalla, sunnuntaina 9—12 aamupäivällä. Puhelin FI 2-5514. Esta ja Arvo Arjanen, omist.

Huonon terveyden tähden myydään
PIENI TILA
Townsendissa, Mass.
4-huoneen asuintalo, yläkertaan voidaan rakentaa kaksi huonetta lisää; juokseva vesi; kanalassa tilaa 2000:lle munivalle kanalle, kaksinkertainen brooderihuone; maata neljä eekkeriä. Myydään joko tyhjänä tai kanoineen (1500 pullettia).
Oscar Lillstrang,
Townsend, Mass.

MYYTÄVÄNÄ
Ashburnhamissa, 15 mailia Fitchburgista, 4-huoneen asuintalo kalustettuna; maa rantautuu järveen juoksevan joen rannalla. Halpa vero. Hinta $3,800.

High Streetillä, 3-perheen asuintalo; 2. 3-huoneen asuntoa ja yksi 5-huoneen asunto. Hinta $6,500, mutta tehkää tarjous.

HALUTAAN — 2 tai 3 perheen talo, jossa on 4. tai useamman huoneen asuntoja.
Suomalainen
KIINTEIMISTÖLIIKE
JÄRVI REAL ESTATE
2 Harding Street.
Puh. FI 2-0183.

BERMINGHAM'IN
Worcester Countyn päämajassa on
ROYAL kirjoituskoneita ja CLARY laskukoneita
Myydään — Vuokrataan
Huolletaan
972 Main Street Puh. FI 2-9237

DeBONIS THE FLORIST
Kukkasia kaikkiin tilaisuuksiin
715 Main St., Fitchburg
Vastapäätä City Haalia
Puhelin FI 5-4327

"ETEENPÄIN KATSOVA"
MOTOR MART
OF FITCHBURG, CORP.
CHRYSLER PLYMOUTH IMPERIAL | autojenne myyjä
"Me poistamme pelon käytettyjen autojen ostosta"
162 Water St., Fitchburg, Mass.
Puhelin FI 5-4386.

UNION
COAL & OIL CO.
WINKLER matalapaine-ÖLJYPOLTTIMOITA.
Blue Coal — New Eng. Coke.
99 Rollstone St. Puh. FI 3-6466

HOLDEN, MASS.
KESKUSTASSA SIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
Hautaustoimituksia vuodesta 1896
1158 MAIN ST., HOLDEN, MASS.

Maltasta kolmas harmi Britannialle

VALLETTA, Malta, elok. 14 p. — Ikäänkuin Britannialla ei olisi kädet täynnä Kyproksen ja Egyptin rettelöissä, asettui Malta kolmanneksi harmiksi harmien päälle. Malta nimittäin vaatii varmuutta tulevaisuudestaan.

Maltan pääministeri Dom Mintoff julkaisemassaan lausunnossa pyytää Britannian "korkeiden politiikkojen" selvittämään tämän strategisen saaren asenteen siinä puolustusketjussa, mikä briteillä on Välimerellä sijaitsevine asemineen.

Ensimmäinen merkki Mintoffin riitahaasteesta Britanniaa kohtaan ilmeni viime sunnuntaina, jolloin hän syrjäsi sivuun täkäläisen brittiläisen edustajan ja kielsi brittiläisten radiolähetyksen. Mintoff nimittäin laittoi hallituksen miehet katkomaan radiolähetysaseman kaapelit. Maltassa on radio jokseenkin jokaisessa asunnossa.

Mintoff kimpaantui, omien sanojensa mukaan siitä, etteivät brittiläiset keskustelleet hänen kanssaan sotilaitten ja niiden perheiden tuonnista tänne vesitasoilla, josta syystä kalastajien määrättiin pysyttelemään poissa määrätyiltä vesiltä. Hän pyysi tästä radiolla ilmoittamaan kalastajille, ja kun siihen ei suostuttu, katkaisutti hän kaapelit.

80 ruumista ylös Belgian kaivoksesta

MARCINELLE, Belgia, elok. 14 p. — Eilen saatiin ylös palavasta hiilikaivoksesta 80 kaivosmiehen ruumiit. Jos kaivoksessa ollenkaan on ketään hengissä sinne salpautuneista 276 miehestä, niin niitä ei ole monta, sanoi eräs kaivoksen työnjohtajista.

Edelleen mainitaan, että 2,750 jalan syvyydessä sijaitsevalle tasanteelle salpautuneista on vielä 179 kaivoksessa. Yksitoista ruumista on saatu ylös aikaisemmin ja muutamia pääsi ylös hengissä.

Eilinen päivä oli kaikkialla Belgiassa surunpäivä viime viikolla tapahtuneen onnettomuuden johdosta. Maan radiot olivat äänettömiä. Niissä kuultiin ainoastaan onnettomuuspaikan uutiset ja kuuden kaivosuhrin hautausta koskeneet selostukset.

Tehtailijat yhtyneet asukkaiden mukaan korotusta vastustamaan

NIAGARA FALLS — Useat tehtailijat ovat yhtyneet tavallisten kuluttajain kanssa vastustamaan Niagara-Mohawk Power Companyn sähkönkorotusaietta ja asettaneet vastalauseen toimenpiteen johdosta. Edellämainittu yhtiö on ilmoittanut esittävänsä Public Service Commissionille vaatimuksen sähkön hinnan korottamisen puolesta. Yhtiö sanoo heinäkuun alussa tapahtuneen kalliomurtumien särkeneen Schoellkop sähkölaitoksen ja sen vuoksi tarvitsee hinnan korotuksen.

Kuluttajat puolestaan vastustavat korotusta ja eivät pidä sitä tarpeellisena eikä oikeudenmukaisena.

Brittien lehdille enemmän paperia

LONTOO — elok. 14 p. — Brittiläiset sanomalehdet saavat enemmän paperia ensi sunnuntaista lähtien 16 viikon ajan, joulukuun 9. päivään saakka. Paperia annetaan kullekin lehdelle sen suuruuden mukaisesti ja on annosten määrääjänä Kauppakomissio. Suurikokoinen lehti, myytävänä 2 pennillä, saa julkaista 1200 sivua 16. viikossa; pienikokoinen lehti puolta enemmän sivuja.

Worcesterin musiikkijuhlat

Philadelphian Sinfoniaorkesteri johtaa lokakuun puolivälin soitto- ja laulutaiteen suurjuhlien ohjelmistoa

LILY PONS,
laulajatar Metropolitan Oopperasta

Worcester County Musical Association 97. vuotuinen konserttisarja tulee tänä vuonna olemaan lokakuun puolivälissä. Tämä voittoa tavoittelematon, pelkästään kulttuurin levittämisen ja elvyttämisen tarkoituksessa toimiva yhdistys on jälleen järjestänyt viikon kestävän konserttisarjan Worcesterin Memorial Auditoriumiin. Hiljattain valmistuneiden suunnitelmien mukaan musiikkijuhlien sarja aloitetaan maanantaina lokak. 15 päivänä ja jatketaan lauantaihin, lokak. 20 päivään asti.

Iltakonsertti on siis maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauantaina. Tavanmukainen konsertti erikoisesti nuorisoa varten valitulla ohjelmalla on lauantaina lokak. 20 pnä klo 11 aamupäivällä.

Konserttitilaisuuksia on siis viikon ajan lukuunottamatta keskiviikon iltaa ja jokaisena iltana ne aloitetaan klo 8.15.

Huolellisesti valmistetun ohjelmiston tarkkailussa huomataan, että siinä ovat edustettuna merkitsevät tekijät nykyaikaisessa musiikkimaailmassa. Jo se seikka, että Philadelphian Sinfoniaorkesteri on jälleen saatu jokaisen illan ohjelman johtavaksi tekijäksi, takaa juhlien taiteellisen menestyksen. Tämä onkin jo kolmastoista vuosi, kun kuuluisa orkesteri yhtä kuuluisan, oikeastaan maailman mainessa olevan johtajansa, Eugene Ormandyn, johdolla esiintyy Worcesterin juhlissa jokaisessa viidessä iltakonsertissa ja apulaisjohtajansa William R. Smithin johdolla lauantaina nuorten konsertissa. Mr. Ormandylla on todellakin keskeinen asema musiikinharrastajien keskuudessa. Jo viisivuotiaana hän aloitti uransa Budapestin musiikkiakatemiassa ja tuloksena on, että hiljattain noin 200 musiikkiarvostelijaa mielipidemerkinnässä luokittelivat hänet johtavaksi orkesterin johtajaksi tässä maassa. Hän on saanut tohtorin arvon seitsemästä korkea-arvoisesta musiikkiopistosta ja hänelle on jaettu erikoisia kunniamerkintöjä Ranskassa, Tanskassa, Suomessa, jossa hän orkesterinsa kanssa vieraili viime vuonna, Dominikanien tasavallassa ja monessa muussa maassa. Suomen musiikkimestari Sibelius pitää Mr. Ormandya erittäin suuressa arvossa.

Orkesterin apulaisjohtaja William R. Smith johtaa nuorten konsertin lauantaina aamupäivällä. Jo pelkästään tämän 104 soittajaa käsittävän orkesterin esiintyminen takaa seutukunnan musiikin harrastajille arvokkaat ja miellyttävät taiteelliset tilaisuudet.

Toisena runkotekijänä juhlaviikon ohjelmassa on Worcesterin musiikkiyhdistyksen juhlakuoro. Se esiintyy viidessä iltakonsertissa, siis jokaisena iltana paitsi ei lauantaina aamupäivä tilaisuudessa. Kolmesataa laulajaa käsittävää kuoroa johtaa seutukunnan musiikkipiireissä suosittu ja tunnustettu T. Charles Lee.

Jokaisen illan ohjelmaan on sovitettu useita solisteja, mikä luonnollisesti saattaa ohjelman monipuoliseksi ja vaihtelevaksi. Kaikki laulajat ja soittajat kuuluvat alansa kouliintuneihin ammattitekijöihin, joiden esitykset vastaavat korkeimpiakin saavutuksia. Mutta ohjelmisto on kuitenkin kauttaaltaan niin järjestetty, että "yleisöön menevälle" kansanomaiselle musiikille on annettu etutila.

Maanantain, "pianistien" illan solistina esiintyy kuulusa pianisti Alec Templeton. Tiistain konsertissa on kaksi huomattavaa solistia — baritoni Jerome Hines Metropolitan Oopperasta ja urkuri E. Power Biggs. Torstain konsertissa, mikä on erikoisesti nimitetty "kuoron illaksi", esiintyy useita solisteja; useimmat heistä kuoron mukana. He ovat Ruth Diehl sopraano, Paul Knowles tenori, William Maun baritoni ja Mary V. Lynch pianisti. Perjantain konsertti on nimitetty "taiteilijain illaksi" ja silloin orkesterin ja juhlakuoron ohella kahdesti esiintyy Metropolitan Oopperan kuuluisa tähtilaulajatar Lily Pons, joka 25 vuoden ajan on esiintynyt lukemattomissa oopperoissa ja tullut tunnetuksi ei ainoastaan Yhdysvalloissa vaan miltei kaikissa muissakin maissa. Hänen koloratuuri sopraano äänensä on tuonut hänelle mittaamattoman määrän ihailijoita Lontoon, Pariisin, Milanon ja monien muiden kaupunkien oopperan kävijöiden ja konserttiyleisöjen keskuudessa.

Lauantai-illan konsertti on omistettu Tchaikovskyn musiikille ja silloin pääasiallisena solistina esiintyy viulisti, "konserttimestariksi" nimitetty Jacob Krachmalnick.

Entisen tavan mukaan pääsylippuja konsertteihin voidaan etukäteen postin kautta tilata osoitteella: Worcester County Musical Association Auditorium, Worcester 8, Mass. Maksuosoituksen tulee seurata tilausta. Konttorin puhelinnumero on Worcester PL 3-7621.

Paitsi yksityisesti pääsylippuja on saatavana myöskin sarjottain, jolloin pääsymaksu on ilmeisesti alhaisempi. A-sarja käsittää liput jokaiseen viiteen iltakonserttiin ja paikan mukaan niiden korkein hinta on viisitoista ja alhaisin viisi dollaria. B-sarja käsittää pääsyliput manantain, torstain ja C-sarja tiistain, torstain ja perjantain iltakonsertteihin ja kummassakin sarjassa hinta on yhdeksästä kolmeen dollariin. Sarjalippujen tilauksessa on kiirehdittävä, sillä niiden pitäisi olla Auditoriumin konttorissa ennen elokuun päättymistä. Mutta sen jälkeen on kaikilla tilaisuus varata lippuja yksityisiin konsertteihin.

Orjakonferenssiin suuri osanotto

GENEVE — elok. 13 p. — Luultiin että YK:n konferenssi orjuuden lopettamiseksi maailmasta jää pieneksi mutta 38 maata on lähettänyt edustajansa, arabimaat aslainseuraajia. Avauspäivänä ilmestyi osanottajia niin paljon, että konferenssin alkaminen oli siirrettävä huomisen. Kukaanhan ei tietänyt mitkä maat ovat edustettuja, kutka minkin edustajia. Se täytyi saada selväksi.

Nykyinen orjakauppa, orjuus, lasten ja morsianten myynti koskee jokseenkin yksinomaa Saudi Arabiaa Siellä tällainen "liike-elämä" on entisessä menossaan. Kun Suezin kanavajuttu muuttui arabien taisteluksi Britanniaa vastaan, kannustaa Britannia orjakysymyksen käsittelyä.

Valko-Venäjän, Ukrainan ja Moskovan edustajat ovat mukana. Nähtäväksi jää, minkälaista arkistoa venäläisillä on salkussaan, mutta epäilemättä he ovat tulleet jotakin kaivaakseen länsimaissa. V. 1926 konferenssissa ymmärrettiin orjuutta ainoastaan sen raaimmassa muodossa Pakkotyö, jollainen on käynnissä N-liitossa ja sen satelliiteissa, ei ollut luokiteltu orjuuteen kuuluvaksi. Tästä seikasta aiotaan nyt tehdä selvempi ymmärtäen, että orjuus on orjuutta, ilmenipä se missä muodossa tahansa.

— Minkä ikäisiksi sinä luulet kanain elävän?

— Sitä minä en tiedä, sillä minä en ole ollut ravintoloissa pitkään aikaan.

ROBOTTIPOLIISI

Ranskalainen tiedemies on keksinyt robottipoliisin, joka pitää silmällä liikennehurjastelijoita ilman ihmisten apua.

Robotin muodostaa eräänlainen elektronikamera, joka havaitsee ajonopeuden ylittävät autot sekä autoilijat, jotka ajavat punaista valoa vasten ja valokuvaa niiden numerolevyt. Ranskan poliisi on kiinnostunut keksinnöstä, mutta se on kovin kallis. Robotin hinnaksi arvioidaan 500,000 frangia.

AARRE YRITETÄÄN NOSTAA SYVYYDESTÄ

Jännittävä aarteenetsintä alkaa pikkoin kun pelastustorni lasketaan saksalaisen aluksen Renate Leonhardtin hylkyyn, joka upotettiin Hollannin rannikolla elokuussa 1917. Aluksessa on kertoman mukaan 454 kirstua täynnä kultaa, hopeaa ja jalokiviä 21 miljoonan dollarin arvosta, ja lisäksi arvokkaita japanilaisia vaaseja, hiomattomia jalokiviä ja kokoelma taideteoksia.

Pelastustorni on hollantilaisen P. Visserin vielä kokeilematon keksintö.

Hyvin tunnetut
Meidän pankkilaitoksemme useat eri osastot ovat hyvin tunnetut palveluksestaan. Meidän avuliaisuutemme luotettavien neuvojen annossa raha-asioissa on hyvin tunnettu niiden keskuudessa, jotka ovat neuvojamme pyytäneet ja saaneet. Talletukset, säästöt, luotto- ja laina-asiat ovat säännöllisiä toimiamme — meidän mielenkiintomme paikalliseen toimintaan esiintyy yhteistyön harrastuksena.
The Safety Fund National Bank Fitchburg
The Safety Fund of Fitchburg.

MATTHEWS MOTOR COMPANY
Fitchburgin vanhin autojen välitysliike
CHEVROLET
MYYNTI- JA PALVELUSLIIKE
Tavatkaa suomalainen myyjämme
WALTER HENDRICKSON
17 Snow Street Tel. FI 3-4874 Fitchburg, Mass.

PULLOTETTUA KAASUA
HOMGAS
BRANDT BROS.
"Red & Leo Brandt, omistajat
Puh. FI 3-6537 Fitchburg. Ashby, Mass. DU 6-5806.
Westminster Garage. Puh. TRemont 4-5712 Westminster, Mass.

Ritter for Flowers
360 Main St. Fitchburg Tel. FI 5-4301

PATARI OIL COMPANY
TEXACO CRYSTALITE KEITTOUUNI- ja LÄMMITYSÖLJYÄ, GASOLIINIA — ÖLJYÄ — EXPERTTI - RASVAUSTA.
HIGH- ja MECHANIC-katujen kulmassa.
Puh. FI 3-3427 Fitchburg, Mass.

CHRISTIE and THOMSON
OF FITCHBURG, INC.
Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkäaikaisella palveluksella oletamme osoittaneemme luotettavaisuutemme.
Puh. FI 3-3746 Lunenburg St. Fitchburg, Mass.

de LONGCHAMP SALES, INC.
OLDSMOBILE Rocket Motors — CADILLAC kahdeksaisia
Erikoisen hyviä KÄYTETTYJÄ AUTOJA
139 HARVARD STREET - Puh. FI 5-4384 - FITCHBURG, MASS.

Kalastustarvikkeita
Autojen osia — Autotarvikkeita — Radioitten korjausta
Television settejä — RCA — Motorola — Zenith.
Omat eksperttimme asettavat paikoilleen. Ei odotusta.
Nopea palvelu!
Victory Auto Supplies
829 Main Street Tel. FI 2-9332 Fitchburg, Mass.

a Perfect HOME
RALPH S. FOSTER & SONS
REAL ESTATE - INSURANCE
37 Main St., Fitchburg, Mass.
Telephone FI 3-3794
Edustaja Townsendissa:
Mrs. HERBERT R. GROOP,
Puhelin: 571-M.

KEMIALLISTA PESUA
2 tunnin huolto pesulaitoksessamme
Sisälle kymmeneltä ja ulos viideltä kaikissa liikehuoneissamme
★ **STAR CLEANERS**
320 RIVER STREET (PESULA) Puhelin FI 2-5832.

K. E. RAUTIO — Kotien kalustaja
Oliver Furniture Co.
791—797 MAIN ST. Puh. FI 2-0222 FITCHBURG, MASS.

HETI SAATAVANA **LASKUKONEITA**
Kirjoituskoneita — Matkamalleja
Calculaattoreja — Koneita vuokrataan
Käytettyjä koneita — Toimistohuonekaluja
Jäljennöskoneita
SMITH BROTHERS
9½ Prichard St. Puh. FI 2-3855 Fitchburg.

BOSK HAUTAUSKOTI
85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaikka.

Tällä kaavakkeella voitte mukavasti tilata Raivaajan

Raivaaja, Fitchburg, Mass.

Lähettäkää Raivaajaa ______ kuukautta seuraavalla osoitteella:

Nimi: ______________________________

Osoite: ______________________________

____

____

Tilaukseni suoritukseksi oheistan $ ____________ postiosoituksena.

____
(Lähettäjä)

(Raivaajan tilausmaksut ovat: 3 kuukautta $3.50, 6 kuukautta $6.00, 12 kuukautta $10.00. Suomeen: 6 kuukautta $8.00, 12 kuukautta $14.00.)